

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne in praznične. // Inzerati do 80 petih vrst à Din 2, do 100 vrst à Din 2,50, od 100 do 300 vrst à Din 3, večji inzerati petih vrst Din 4.— Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. // „Slovenski Narod“ velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— // Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knofjeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 // NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 // CELJE, celjsko uredništvo: Strassmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocanova ul. 2, telefon št. 190 // JESENICE, Ob kolodvoru 101 // SLOVENU GRADEC, Slomškov trg 5 // Pošna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Ruske čete zasedle uso Ukrajino in Belorusijo

Preko te črte Rusi zaenkrat ne bodo šli — Za Vilno se že pogajajo z Litvo — Poljske čete se v srednji Poljski še vedno upirajo prodiranju nemških čet

MOSKVA, 20. sept. br. Ponoči izšlo poročilo vrhovnega poveljstva rdeče armade pravi, da so ruske prednje straže dosegle do predmestij Lvova na dveh straneh. Ruske čete stoje trenutno približno 40 do 50 km od Bialistoka in Brest Litovskega. Vilna je bila zasedena po dnevni borbi.

BUKARESTA, 20. sept. s. Ruske čete so zasedle poljsko obmejno mesto Kutny, kjer je imela na zadnje sedež poljska vlada. V Zalesčikih sta se sestali rumunska in ruska vojaška delegacija, da uredita prehod beguncev s Poljske v Rumunijo.

BUKARESTA, 20. sept. s. S poljskega čela Ukrajine poročajo, da je tam le malo prišlo do manjših spopadov med ru-

sko in poljsko vojsko. Večinoma pa je bilo srečanje obeh vojsk zelo prijateljsko. Rusi so zajeli nekaj tisoč mož česke prostovoljske legije. General Prhala je bil zadržan samo 12 ur, nato pa mu je bil dovoljen prehod preko rumunske reje. Do meje ga je spremljal ruski oficir.

BERLIN, 20. sept. e. Ruski komuniké javlja, da so ruske čete prodrele 110 km daleč v Poljsko. Iz Moskve javljajo, da bo sta o vprašanju Vilne razpravljali ruska in litavska vlada.

LONDON, 20. sept. e. (Reuter). Sovjetska vlada je dala nemški vladi zagotovilo, da se bo akcija ruskih čet omejila samo na področje Ukrajine in Bele Rusije. To je objavil tudi nemški radio.

Nemci napadajo z boka Poljske begunce, ki prihajajo na Madžarsko, pošiljajo v Munkač.

Kim, 20. sept. e. Italijanski listi pišejo, da je vojna na vzhodni fronti stvarno že končana. Naglašajo junaško zadržanje poljskega vojaštva in hkrati obširno razmotrivajo vprašanje, zakaj je prišlo tako naglo do katastrofe.

Varšava, 20. septembra AA. Havas. Včerajšnji dan v varšavskem odseku je bil kljub bojem po ulicah nekoliko mirnejši. Letalsko bombardiranje je nekoliko popustilo; to si razlagajo s tem, da sovranski preureja svoje čete in da ima težave pri oskrbi z bencinom. Včeraj je bilo mesto mirno in trgovine so bile odprte.

Diplomatski urednik agencije Stefani piše: Za hitri razvoj vojaških operacij na Poljskem gre glavna zasluga predvsem okoliščini, da so Nemci razpolagali z zelo močnim letalstvom, ki je storilo veliko uslug vojaštvu. Mi smo to že prej opazili na Španskem. Razen tega je treba poudariti, da so se Poljaki pripravili na vojno v popolnem kaosu. Armade pod poveljstvom maršala Rydz-Smiglega so bile tik pred začetkom operacij dobro opremljene, posebno pehota in konjenica, toda ko je izšel poglas o mobilizaciji, je nastala zmeda v trenutku, ko so nemške čete začele prodirati. To je imelo velike posledice, kar je

naplil tempo dogodkov tudi potrdil. Lahko se torej ugotovi, da so se Poljaki tako politično kakor vojsko napačno pripravljali.

Eksteritorialnost Poljske v Franciji

Pariz, 20. sept. AA. Stefani. Izvedelo se je, da bo francoska vlada, če pridejo Mosci in člani poljske vlade v Francijo, dala na razpolago del svojega ozemlja, kjer bodo imeli vse eksteritorialne pravice, tako da bodo mogli svobodno vršiti svoje funkcije. Pri tem opozarjajo na to, da se je isto zgodilo tudi med svetovno vojno z belgijsko vlado.

Rusi ovirajo odhod poljskega poslanstva

Moskva, 20. sept. e. Kljub demantjem se potrjuje, da komisarji za zunanje zadeve odreda osebju poljskega poslanstva, ki danes zapušta Rusijo priznanje diplomatske imunitete in osvoboditev carinskih formalnosti ter odredb o izvozu deviz. Poljaki si morajo sami zavarovati svoje potovanje in si preskrbeti vozovnice. Napoved jim tudi niso dali zagotovila, da bodo mogli potovati skupaj.

Prvi poljski begunci v Jugoslaviji

Manjša skupina je včeraj prispela preko Rumunije v Subotico

Subotica, 20. sept. e. Skupina Poljakov, ki so morali zapustiti svojo domovino, je včeraj prispela preko Rumunije v našo državo, od koder so na poti v Francijo in Anglijo. S potniškim vlakom iz Rumunije je prispelo 20 oseb, med njimi več otrok. Po prihodu v Subotico so takoj kupili liste, da se informirajo o položaju na Poljskem. Napram ljudem, ki so skušali stopiti z njimi v stik, so bili zelo nezaupljivi in niso dajali nobenih pojasnil o sebi in o svojih namenih. Poudarili so samo, da je bilo potovanje preko Poljske strašno. V Rumuniji so jim skušale čim bolj olajšati potovanje. Poljaki so se iz Subotice odpeljali proti italijanski meji.

Bukarešta, 20. sept. s. Doslej je v Rumuniji približno 30.000 beguncev s Poljske.

Cernovice, 20. sept. e. Predstavniki rumunskih in ruskih vojaških oblasti, ki so imeli včeraj popoldne sestanek v Zalesčiku glede ureditve raznih obmejnih vprašanj, so sklenili, da se danes odpre obmejni promet med Rusijo in Rumunijo. Rumunske oblasti so sklenile v svrhu olajšanja življenja poljskim beguncem, da se menja zlot v predpisanim razmerju 1:10, to je 1 zlot za 10 lejev.

Cernovice, 20. sept. e. V ponedeljek zvečer je prispela v Cernovice prva skupina poljskih vojakov, ki so jih takoj razorožili, druga pa včeraj zjutraj.

Sovražne podmornice v Baltičkem morju?

Rusi in Nemci dolže Estonsko, da podpira sovražno mornarico in napovedujejo protiakcijo

Moskva, 20. sept. e. Tas javlja iz Leningrada: Po zanesljivih vesteh se več poljskih podmornic skriva v lukah Baltika, kjer jim neke službene osebnosti nudijo tajno pomoč. Tam se nahajajo tudi več podmornic drugih držav. 18. septembra je poljska podmornica »Orzel«, internirana v talinski luki, pobegnila v neznan smer. Sodiijo, da so podmornice podpirale estonske oblasti, da je lahko pobegnila. Ukrenjeno je vse potrebno proti eventualnemu nastopu skritih podmornic v baltičkih vodih.

Moskva, 20. sept. br. Službena agencija Tas poroča iz Leningrada, da je vodstvo rdeče mornarice nedvoumno ugotovilo, da se nahajajo v pristaniških nekaterih baltičkih držav več poljskih in še nekaterih tujih podmornic. V teh pristaniških nadelo ne samo zatočišče, ampak tudi vse podpora. Poljska podmornica, ki je prilezla v estonsko pristanišče Tallin in je nato spet zbežala, je to storila z vednostjo in pomočjo estonskih oblasti, za kar obstajajo nepobitni dokazi. Ker je Baltičsko morje zaradi teh poljskih in tujih podmornic izpostavljeno raznim možnostim, je sovjetska mornarica poskrbela, da te podmornice ne bodo postale nevarne.

Helsinki, 20. sept. s. Ruski in nemški vojaški krogi kažejo vznemirjenje zaradi akcije podmornic v Baltičkem morju. Ruska vlada vali v komunikije agencije TAS krivdo za beg podmornice »Orzel« iz Tallina na estonsko vladno. Estonski poslanik v Moskvi bo zato danes zaprosil za sprejem pri zunanjem komisarju Molotovu. Baje je ruska vojna mornarica celo že pričela s strogo blokado Estonske.

Delna mobilizacija na Finskem

HELSINKI, 20. sept. s. Finska vlada je odredila delno mobilizacijo.

Odgovori Hitlerju

Uradna izjava francoske vlade — Danes bo odgovoril Chamberlain

Pariz, 20. sept. AA. Havas. Današnji jutrniki ne pišejo toliko o vojaških operacijah in o ruski intervenciji kakor o včerajšnjem Hitlerjevem govoru v Gdansk. V tem govoru, pišejo listi, opazoma stare in znane napade na demokracije, grožnje z represilijami in naivne poskuse, da bi Francijo odrgali od Anglije. »Ouvre« pravi, da manever za odrganje Francije od Anglije ni nov. »Aube« pa piše, da je odločnost Francije in Anglije tem večja, ker sta si prej tako krčevito prizadevali, da prepričata vojno. Če je vest popolnoma čista, se sklep ne preklicuje. »Epoque« pravi, da je francoski odgovor na vse možne nemške obljube samo eden, in sicer »Nele Francoski narod, prvi list, ne želi, da bi čez 6 mesecev ali čez leto dni spet moral začeti vojno v neugodnejših razmerah kakor danes.

Pariz, 20. sept. s. V odgovor na včerajšnji Hitlerjev govor je objavila francoska vlada sredi noči, ki odločno zavrača nekatero Hitlerjevo trditve. Nota pravi, da je glavni namen Hitlerjevega govora, da se opraviči pred nemškim narodom, ki ga je

pahnil v vojno. Zasejati hoče tudi razdor med Francijo in Anglijo. Anglija je dala Poljski svoja jamstva samo zaradi tega, ker Nemčija ni držala dane besede Avstriji in Češkoslovaški. Hitlerjev namen ni bil samo ta, da zasede Gdansk, marveč da uniči Poljsko. Francija ne bo nikdar dopustila nemške zmage, ker bi to pomenilo, da bi ves svet padel v suženjstvo, da bi bile uničene najvažnejše moralne vrednote in svoboda.

London, 20. sept. s. Poluradni komentar, objavljen sredi, ostro zavrača včerajšnji Hitlerjev govor in pravi, da je bil Hitler vsekakor odločen iti v vojno, da pa je upal, da Anglija ne bo izpolnila svojih obveznosti do Poljske.

London, 20. sept. s. V govoru po radiu je sredi varšavskega znanika trditve kancelarja Hitlerja, da bi bila na Poljskem bombardirana samo Varšava in nobeno drugo mesto. Poljska ne bo nikdar uničena in razdeljena kakor to hočeta Rusija in Nemčija. Borila se bo do zadnjega moža za svojo svobodo. Z njo je ves civilizirani svet.

London, 20. sept. s. Napovedujejo, da bo na današnji seji spodnje zbornice ministrski predsednik Chamberlain točneje preciziral angleško stališče do ruske intervencije na Poljskem in odgovoril tudi na včerajšnji Hitlerjev govor. V debati bo zavzela zbornica stališče do položaja, ki je nastal po vkorakanju ruske vojske na Poljsko.

Washington, 20. sept. AA. Reuter. Včerajšnji Hitlerjev govor v Gdansk smatrajo tukajšnji uradni krogi kot nekakšno mirovno ofenzivo Hitlerja, ki bi jo diplomatiko podprla Italija, morda pa tudi Sovjetska Rusija. Tu poudarjajo, da ta Hitlerjev govor ni zbudil tolikšnega zanimanja kakor njegovi prejšnji govori. V Ameriki ga ni poslušalo posebno mnogo ljudi. Tu di v ameriških uradnih krogih so kazali skoraj indiferentnost. V poučenih krogih izjavljajo, da je bistvo Hitlerjevega govora v tem, da je odkril svojo živo željo, da se prepreči dolga vojna. Splošno prevladuje mnenje, da bodo zavzemki odklonili mirovno ponudbo, naj bo izražena v kakršnikoli obliki.

Nemški načrti glede Poljske

Berlin, 20. sept. e. V tukajšnjih krogih smatrajo, da po begu vlade Poljska ne obstoji več. Prav tako dolga prepričanje, da o kakih pogajanjih o miru ne more biti niti govora, ker v Poljski ni za to merodajnega predstavnika in se vsa Poljska nahaja v rokah nemške in ruske vojske. Zato je danes negotovo, kako bo izgledala bodoča poljska država. Kakor sedaj tu kaže, o priliki odločevanja usode Poljske ne bo nasprotij med Rusijo in Nemčijo. Pri ustvarjanju nove Poljske kaže, da bo igrala najbolj značilno vlogo Galicija. Nemčija nima nobenega interesa za to pokrajino. Gre edino za tisti nemški del Galicije, kjer so petrolejska polja. Ker Nemčiji primanjkuje bencina, ki jo bo najbrž šlo za to, da si v tem delu Galicije zagotovi eksploatacijo petrolejskih virov. Glede Vilne prepričujejo Nemci rešitev tega vprašanja Rusiji. Tu smatrajo, da bo Litva kljub temu, da v svoji ustavi določa Vilno kot prestolnico, sprejela rešitev, ki jo bo sklenila Rusija. Zelo zanimivo je, kako tu gledajo na položaj v Rumuniji. Dočim uradni krogi izražajo svoje zadovoljstvo, da je Rumunija v zadnjem hipu dala izjavo o svoji nevtralnosti, smatrajo v neslužbenih, a dobro poučenih krogih, da je Rumunija krčila svojo nevtralnost s tem, da je dovolila prevoz poljskega zlata preko svojega ozemlja. Nemčija se ne želi mešati v notranje razmere Rumunije in je popolnoma zadovoljna z izjavo o nevtralnosti.

Litva zahteva Vilno

KOVNO, 20. sept. s. Litovsko časopisje in radio sta začela s propagando za vrnitev Vilne Litvi. Baje je s tem vprašanjem v zvezi tudi včerajšnji polurni razgovor litovskega poslanika v Moskvi z zunanjim komisarjem Molotovom. Litovski uradni krogi pa naglašajo, da hoče Litva kot nevtralna država doseči vrnitev Vilne z mirnimi sredstvi.

Sklepi nordijskih nevtralnih držav

Kodaň, 20. sept. s. Po konferenci zastopnikov Danske, Švedske, Norveške in Finske je bil izdan komuniké, ki ponovno poudarja odločno voljo vseh štirih držav, da ostanejo nevtralne. Vse se tudi izjavljajo za normalno gospodarsko sodelovanje z vsemi državami, tudi s onimi, ki so v vojnem stanju. Komuniké sanika, da bi kateri izmed teh držav prešla od angleške vlade kakršnikoli nota, ki bi bila predpisovala interpretacijo nevtralnosti.

Politični pomen ruske akcije

Vznemirjenje v Budimpešti zaradi pojava rdeče vojske na madžarski meji

Budimpešta, 20. sept. e. Po zadnjih vestih, ki se službeno ne potrjuje, so ruske čete sredi okrog polnoči prispela na sedlo Jablunka na dosedanjih poljsko-rumunsko-madžarski tromeji. Na ta način je onemogočena direktna nemško-rumunska meja, ki jo je bilo po nemških uspehih v Poljski pričakovati. S tem je prekinjena direktna zveza z Rumunijo, ki bi bila važna za preskrbo Nemčije za nafto. Razvoj dogodkov je spravljal Rusijo tudi na madžarsko mejo in to kot nekaj simbol baš na sedlo Jablunka, tako zvano Karpatsko sedlo, preko katerega so v prejšnjih stoletjih vdirali Mongoli in razni drugi narodi v ogrsko ravnino. Dasi tukajšnji listi ne reagirajo na ta nov moment politične stvarnosti, je to napravilo najgloblji vtis v vseh madžarskih krogih. V madžarski politični računici se je pojavil sedaj nov politični količnik, za katerega se z vsi

upravičenostjo lahko reče, da je neznan. Kakor je znano, je po pristopu Madžarske k protikomunističnemu paktu Sovjetska Rusija prekinila diplomatske odnose s Madžarsko. V Budimpešti pričakujejo, da bodo sedaj z madžarske strani zaradi dobrih odnosov, ki vladajo med Nemčijo in Rusijo, napravljivi poskusi, da se ti odnosi spet obnovijo. Smatrajo, da bo to storjeno že v najkrajšem času.

Cernovice, 20. sept. e. Med begunci, ki so prispeli sem, je tudi bivši češkoslovaški general Prhala. Njega so sovjetske oblasti izpustile potem, ko je bil 12 ur zadržan. Okrog 1000 čeških legionarjev v polni vojni opremi se nahaja v ruskem ujetništvu. Nekateri očividci, ki so prispeli čez mejo, pripovedujejo, da se poljske in ruske čete bratijo in nudijo vojakom drug drugemu cigarete.

Rusi in Rumuni

Novo sosedstvo na poljski meji se ureja v prijateljskem duhu — Poljaki se zopet vračajo iz Rumunije na Poljsko

Z rumunsko-poljske meje, 20. sept. Nasproti Snjatinu, ki je v ruskih rokah, se nahaja rumunsko obmejno mesto Orašeni. To je tipično ukrajinsko mestce s slamo kritimi hišicami in obsejnimi vrtovi. Ti vrtovi so danes polni poljskega vojaštva in orožja. Vse naokrog so nagrnjene puške, topovi, strojnice, naboji, je-klene čelade, plinske maske itd. To orožje poljske vojske stražijo rumunski vojniki z nasajenimi bajoneti. Sredi ceste, vodeče v Snjatin, stoji obmejna zapora z rumunsko zastavo. Na drugi strani so Rusi. Z razliko od Poljakov, ki so še pred dvema dnevmoma stali na oni strani, so se Rusi oddaljili od meje kakih 50 m. Tu stoje vojniki z nasajenimi bajoneti na puškah kakor kipi. Nekaj podčastnik se spreha po cesti. Prihajajo oficirji s sovjetsko rdečo zvezdo na čeladi. To so čuvarji ruske meje iz Orašenja.

Poljski oficirji, ki so prišli čez mejo, so zelo potrti in neki poročniki je pripovedovali: V soboto je bila situacija na fronti naravnost odlična. Tedaj so poljske čete ustavile nemško ofenzivo in pripravljale protinapad. Nenadno so vdrl čez mejo ruske čete. To je bilo presenečenje za vse, za vojaštvo in za civiliste. Tega ni nihče pričakoval. Poljski oficirji pripovedujejo dalje, da so Rusi stopili s tankov, pristopali k njim in se prijateljsko razgovarjali z njimi. Otrokom so dajali kruha. Tudi drugod pripovedujejo o prisrčnih manifestacijah prebivalstva v Ukrajini, ki je ruske tanke in vojsko obisalo s cvetjem.

Ruske čete, ki so zasedle Snjatin, so se takoj telefonično obrnile na železniške oblasti v Snjatinu in prosile, da bi se v

teku dveh dni vzpostavil normalni železniški promet z Rumunijo. Vesti, da je v Poljski prevrat, niso potrjene.

Kar se tiče maršala Rydz-Smiglega, opozarjajo na njegov izjemem položaj. Njega je prvi dan vojne predsednik republike Moscički imenoval za svojega naslednika v primeru, če bi on padel v vojni. Maršal Rydz-Smigly na podlagi tega ne pripada več samo vojski, temveč ima tudi politično mislio.

Včeraj ob 2. so imeli ruski in rumunski vojaški predstavniki sestanek zaradi ureditve obmejnih vprašanj. V prvi vrsti so razpravljali o prometu in o otvoritvi meje med Rusijo in Rumunijo. Na konferenci so razpravljali tudi o vprašanju beguncev, ki v manjšem številu še vedno prihajajo v Rumunijo. Prav tako se je razpravljalo o vprašanju Poljakov, ki bi se hoteli vrniti na Poljsko. Na konferenci se je razpravljalo tudi o ureditvi obmejnih pokrajin v sedanjem položaju. Sklepi te konference bodo takoj poslani vladam obeh držav, da bi se lahko kar najhitreje ustvarili pogoji za normalno življenje v obmejnem pasu. To interesira zlasti Rusijo.

Ruske čete še vedno naglo napredujejo v vseh odsekih. Zasedle bodo vsa bivša poljsko-rumunska mejo in pričakujejo, da bo to danes končano. Rusi pa tudi puščajo begunce in razorožene poljske vojaške na posameznih odsekih čez mejo. Sodiijo, da se je dozdaj že vrnilo na Poljsko okoli 6000 beguncev. Več poljskih letalcev, namenjenih v Rumunijo, ni preletelo meje, temveč so se spet vrnili na bojišče.

Poljaki se še vedno odločno branijo

Trdnjava Modlin je še vedno v poljski posesti — Napadi na Varšavo odbiti

Varšava, 20. sept. s. Poljsko vojaško poveljstvo objavlja preko radija, da se poljska vojska še vedno na najmanj treh mestih uspešno upira nemškim četam. Trdnjava Modlin je še vedno v poljskih rokah in je odbila vse sovranske napade. Pomanjska armada se pri Kutnu še ogroženo bori za proboj do Varšave. Tudi ob Bugu so še boji. Lvov se brani tako proti nemškim, kakor proti ruskim napadom.

Nemška mornarica je obstreljevala posadko v Helu severno od Gdinske. Napadi na Varšavo so bili odbiti.

Pariz, 20. septembra, s. Poljsko poslanstvo objavlja, da se nahaja maršal Rydz-Smigly še vedno na Poljskem ter osebno vodi operacije poljske vojske.

Budimpešta, 20. sept. e. Po poročilih beguncev iz Drohovice se v Stryju še vedno vrše srdite borbe med Nemci in Poljaki.

Na zapadu samo manjši spopadi

Nemški protinapadi so bili odbiti

PARIZ, 20. sept. AA. Havas: Medtem ko vlada na vseh zahodni fronti mir, pretrgan le s topniškimi obstreljevanjem in živahnostjo v odseku, ki ga označuje južna poročila o besedami: »vzhodno od reke Saar« in večerno z besedami »vzhodno od reke Elbe«, kljub temu ne vzhajajo reakcije Nemcev. Predpreteklo noč so izvršili Nemci hud napad, 397 m. prav tako. Oba nemška napada smo odbili. Zaradi običajne redkobednosti poročila francoske generalnega štaba ni moči točno ugotoviti, kje so Nemci obkraj napadli. Lahko se pa podčrta strateški pomen predela reke Elbe, ki leži 15 km od malega kraja Obers Gumbach, blizu kraja, kjer reka Elbe prestopi mejo pri nemškem mestecu Hornbach. Ves kraj med reko Elbe in mejo preseka z juga proti severu rečica Dot, tekoča precej globoko med gozdni pobočji, visokimi 397 m. Zavezje levega brega po francoskih četah v gori navedenih okoliščinah bo resno ogrozilo Saarbrücken, ki leži okoli 20 km zahodne in čigar branilci bodo odrezani z leve strani.

PARIZ, 20. sept. AA. Havas: Svojnje poročilo pravi: V krajih vzhodno od reke

Blies smo odbili krajevni napad sovražnika. Delovanje sovražnega letalstva v istem predelu.

BRUSELJ, 20. sept. e. (Havas). Dopisnik lista »II. Slesce« javlja iz Aachena, da nemške čete že prihajajo z vzhoda in korakajo skozi Aachen na zapadno fronto.

Kanada organizira ekspedicijsko vojsko

OTTAWA, 20. sept. s. Ministrski predsednik Mackenzie King je izjavil, da je kanadska vlada pričela z organizacijo ekspedicijske vojske, ki bo šla na pomoč Angliji v Evropo. V kanadski teritorialni vojski se je že začel trening v tuje in moštvo bo za službo izven Kanade posebej pripravljeno. Kanadska vlada je tudi podvzela vse ukrepe za materialno pomoč Angliji. Industrija je zelo povečala svojo produkcijo. Vojna mornarica bo podvojila osebje. V gradnji je bilo izročeni mnogo novih podmornic.

Diplomatski posveti v Parizu in Londonu

Anglija in Francija vztrajata pri svojem stališču

Pariz, 20. sept. e. Seja francoske vlade bo danes popoldne. Dejstvo, da se ni bilo redne seje vlade, odkar je bila objavljena vojna, tolmačijo s tem, da ministrski predsednik Daladier ni imel nobenih uredb, ki naj bi jih predložil v podpis predsedniku republike. Predsednik Daladier je obvestil predsednika republike o razvoju političnih in vojaških dogodkov. Glede stališča Francije napram zadnjim dogodkom v Poljski je predsednik vlade Daladier razložil stališče Francije v vojaškem svetu. Stališče je bilo soglasno odobreno. Izjavil je, da sta Francija in Anglija soglasni v tem, da okupacija s strani Rusije nikakor ne menja stališča, ki sta ga zavzele zapadni velesili.

Pariz, 20. septembra. e. Med Parizom in Londonom je v teku živahna diplomatska akcija. Včeraj je ministrski predsednik Daladier sprejel med drugimi tudi ruskega veleposlanika Suricva v Parizu. Predmet njegove razgovora je bil sedanje stališče Rusije. O sestanku ni bilo izdano no-

beno poročilo. Francosko in angleško stališče v sedanjem trenutku je naslednje:

Dogodki na Poljskem, vojni uspehi Nemčije in ruska akcija nikakor ne morejo spremeniti stališča, ki so ga zavzele zavezniški napram Nemčiji. Na podlagi tega bo vsaka ponudba miru, ki bi slonela na podlagi dovršenih dejstev, odklonjena. Glede Rusije pa smatrajo tu, da argumenti, s katerimi skuša opravičiti vpad ruskih čet na poljsko ozemlje, nimajo nobene pravne vrednosti. Če bo Rusija ohranila svojo nevtralnost, kakor to trdi v notah, poslanih raznim nevtralnimi državam, se Francija in Anglija ne bosta protivili.

Protest v Moskvi

Bruselj, 20. sept. e. (DNB) Anglija Belgija javlja iz Londona, da sta veleposlanika Anglije in Francije v Moskvi dobila od svojih vlad nalog, da vložita protest proti okupaciji Poljske s strani ruskih čet.

Politični obzornik

Kanovak Šimrak odgovarja „Slovencu“

Svoječasno smo zabeležili, da je direktor katoliške »Hrvatske straže« dr. Janko Šimrak, po poklicu grško-katoliški kanonik, napisal v svojem listu članek, v katerem zahteva, da se občini Kadatovići in Strigoviča izločita iz dravske banovine in priključita banovini Hrvatski ter uprava na železniški progi Bujbjarci-Karlovac izroči železniški direkciji v Zagrebu. »Slovenec« je to zahtevo kanonika dr. Šimraka z ogorčenjem zavrnil, poudarjajoč v svojem odgovoru, da imajo tudi Slovenci pravico zahtevati, da jim Hrvati vrnejo tri občine — Travo, Drago in Oslinico, in da bi imeli pravico reklamirati zase celo Gorski kotar do Delnic, ki je etnološko popolnoma slovenski in je bilo ondotno prebivalstvo tekom časa pohrvaneno. Končno je še izjavil, da bodo Slovenci vsa sporna vprašanja uređili na prijateljski način s Hrvati brez »pretemperamentnega« Janka Šimraka katerega »politični vpliv je itak neznamenat«. Na »Slovenca« izjavlja, je reagiral dr. Šimrak v dolgem uvodniku, v katerem pravi med drugim: »Prav Slovincem se imam zahvaliti, da je »moj politični vpliv neznamenat«, zato je grdo, da me prav »Slovenec« to spominja, ker sem svojočasno sodeloval v dobri veri z brati Slovenci in ljubezni in s poštovanjem, pa nisem zaslužil, da me sedaj katoliško slovensko glasilo po vsem tem na tak način napada. Kar se tiče vprašanja Gorskoga Kotarja do Delnic, bi bilo dobro, da bi »Slovenec« za to svojo trditve objavil dokaze. Gorski Kotar je namreč v vsej preteklosti tvoril osrčje hrvatskega etnološkega področja, ki ga do sedaj ni še nihče osporaval. Gorski Kotar tvori res v enem delu lahek prehod iz ekavščine v kajkavščino, toda menda kajkavščina kot taka ni dokaz slovenskega etnografskega področja, ker bi tako moral Sloveniji pripisati velik del današnjih hrvatskih krajev. Delitev Hrvatov od Slovincov na podlagi kajkavščine je zelo neresna in spada v ono skupino politične sile, ki je govorila: Vas Hrvatov ni! Kajkavci so Slovenci, a štokavci Srbi! Vam torej ostanje samo čakavci, ki se tudi tako malo po malo pretvarjajo ali v kajkavce ali v štokavce. Tako bodo s časom Hrvati izginitli. Ne pravimo, da so to trditve »Slovenca«, marveč smo hoteli samo s prstom pokazati na njegovo povsem pogrešno argumentacijo s kajkavščino... Vest o mojem izključenju iz Društva Zumberčanov, ki je seveda imela namen mene osebno osramotiti, je prvi objavil »Slovenec«, za njim pa »Jugoslovenska pošta«, pa »Obzorje«, »Jutarnji list« in končno Vilderjeva »Nova riječ«. Tako se je, evo, tudi pri tej priliki v napadanju mene kot katoliškega duhovnika našel »Slovenec« v zelo lepi družbi! — Zanimivo bi bilo izvedeti, kako so naš Slovenci zakrivil, da je politični vpliv dr. Janka Šimraka tako neznamenat?

„Najplemenitejši del hrvatskega naroda“

List »Slavonija« razpravlja o idejah dr. Ante Starčevića, ustanovitelja hrvatske stranke prava, ki se je v borbi z Madžari prvi postavil na hrvatsko državnopravno stališče. Starčević je bil radikalen hrvatski nacionalist, tako radikalen, da je celo zanikal eksistenco srbskega naroda. A kljub temu je on — hrvatski ekstremist — sanjal o veliki državi, v kateri bi se naša družila vsa slovenska »plemena« na jugu. »Slavonija« beleži, da je ta dr. Ante Starčević leta 1869 napisal tele značilne in pomembne besede: »Prvo in najuspešnejše sredstvo (proti prodiranju tujeve) bi bilo, da mi na rodu vzhoda osnujemo svojo državo. Te skupnosti in edinstva si ne moremo drugače zamisliti, kakor na temelju popolne ravnopravnosti vseh plemen. Smatramo se torej za eno državo! Kakšno je to ljudstvo! Kakšno morje, kakšna zemlja, kakšne reke! Lepše domovine na svetu ni! V Srbiji živi najplemenitejši del hrvatskega naroda!« — Tako je pisal dr. Ante Starčević. Ali se je potem čuditi, da je eden izmed očetov jugoslovenskega pokreta Srb Jovan Skerlić dokazoval, da je bil eden prvih jugoslovenskih ideologov prav za prav dr. Ante Starčević?

Eden prvih ki je pisal o Slovincih

V začetku meseca septembra je poteklo 1140 let, odkar je umrl znameniti zgodovinar Paulus Diaconus, v žiger zgodovinskem delu »Historia Langobardorum« imamo prvi dokaz, da so Slovenci in Hrvati v VI. stoletju po Kr. že prebivali v sedanji svoji domovini. Pavel Diakon beleži, da so Slovenci okrog leta 600. vdrli skupno z Langobardi in Avari v Istro ter prodrli do posesti, so imeli neprestano borbe z Langobardi, katere so opetovano potolkli. Leta 610. so Slovenci napadli Bavarsko in porazili bavarsko vojsko. Takoj naslednje leto 611. so se obrnili proti Istri in jo opustošili. Dolgo časa so Slovenci napadli živeli v miru, dokler jih ni leta 738. napadel langobardski kralj Ratchis, ki je s svojo vojsko vdrl na Kranjsko in jo opustošil. V borbi z Langobardi je padlo mnogo slovenskih odličnikov. Za to poraz so se kasneje Slovenci ljuto maščevali nad Langobardi. Skupno s Hrvati so opetovano navajali napade in jih potolkli. Pri enem izmed teh napadov so se Hrvati pojavili s številnim brodomem. Opetovano so se langobardski kralji obračali na koroske Slovence s prošnjo za pomoč. Ko je kralj Arnefit moral bežati pred svojimi sovražniki, je našel za varje pri koroskih Slovincih, ki so mu kasneje tudi pomagali, da je zopet zasedel svoj prestol. V 8. stoletju je slovenski vojvoda Alzeko privedel celo svoje plemo iz Panonije v furiansko ravnino in na miren način izposloval od langobardskega kralja potrebna zemljišča za naselitev svojih ljudi. — Pavel Diakon piše z velikim priznanjem o starih Slovincih. Pravi, da so krepko razviti ljudje, ki so hrabri in se ne ljubeje nobenih bojev, vendar pa nad vse ljubejo mirno življenje skromnega poljedelca. Izredno so gostoljubni, njihova hiša je odprta vsakomur in zavetje najde pri njih tudi bivši nasprotnik.

Julius Streicher interniran

Berlin, 18. sept. i. Nacionalno socialistični vrhak Julius Streicher je interniran. Njegovo aretacijo je odredil maršal Göring.

Borzna poročila.

Curich, 20. sept. Pariz 9.60, London 17.25, New York 440.75, Bruselj 75.25, Milan 23, Amsterdam 284.50. Ostali tečaji ne notirajo.

Inserirajte v »Sl. Narodu«!

Veličastna zadnja pot staroste Kajzelja

Pogreba so se udeležili Sokoli iz vse Slovenije in množica narodnega občinstva

Ljubljana, 20. septembra. Ob ogromni udeležbi sokolstva in narodnega občinstva je nastopil včeraj popoldne naš neposredni starosta br. Bogumil Kajzelj svojo zadnjo pot v večnost. Od ranega jutra pa do pogreba so množice prihajale v avlo Narodnega doma, kjer je ležal br. Kajzelj na katafalku, da se zadnjič poslovijo od njega. Častno stražo ob krsti so imeli člani in naraščajniki. Že mnogo pred pričetkom pogreba se je pričelo zbirati sokolstvo na letnem telovadišču v Tivoliju, množice občinstva pa so ob obeh straneh Aleksandrove ceste in Tyrševe ceste napravile špalir. Kljub delavnemu dnevu se je sokolstvo udeležilo pogreba v častnem številu, prišlo so deputacije iz skoro vseh župnih edinic, deputacije pa so posiale tudi sokolske župe Celje, Kranj, Novo mesto, Maribor in Zagreb.

Ob 16.30 je napravilo sokolstvo pred Narodnim domom špalir. Na obeh straneh se je razvrstilo 36 praporov, članstvo v kroju in meščanski občliki. Ko so duhovniki trnovske fare opravili pogrebne molitve, se je v lepem govoru poslovil od nepozabnega staroste br. dr. Viktor Murnik, ki je bil dolgoletni sodelavec pokojnega staroste br. Kajzelja. Poudaril je veliko ljubezen pokojnega brata do sokolske misli, ki ji je bil vdan od svoje mladosti do smrti. V vrstah Ljubljanskega Sokola je nastala s smrtjo br. Kajzelja težka vrzel, toda spomin na nesebično in požrtvovalno sokolsko delovanje bo ostal v srcih vseh ljubljanskih Sokolov časten in trajen. Svoj govor je zaključil br. dr. Murnik: Zdravo! Hvala ti in slava!

Po govoru br. dr. Murnika so pevci Hubadove župe čustveno zapali pod taktirko br. Venturinja »Clovek glej«, potem pa se je razvrstilo dolg zalen sprevod, ki ga Ljubljana že dolgo ni videla. Na čelu žalnega sprevoda so za žalno zastavo in žalno jezdič člani župnega jezdnega odseka, za godbo Sloge, ki je ves čas igrala žalostinke, so korakali pevci, njih so sledili nosilci krasnih vencev, ki so jih pokojnemu bratu starosti poklonili Ljubljanski Sokol, Savez SKJ, župa Ljubljana, Jugoslovenska sokolska matca in ruski Sokol v Ljubljani, za kraljevim praporom Ljublj. Sokola so nosili praporščaki župne prapore iz Celja, Ljubljane in Maribora, potem pa je sledilo 25 članskih in 8 naraščajskih praporov. Za prapori se je vrstilo sokolstvo v kroju. Na čelu so korakali zastopnik ZSS brat Gangl, zastopniki Saveza SKJ br. Smertnik, načelnica s. Skajarjeva, Sterlekar in Svažgar, skoro celotna župna uprava s starostrom br. inž. Bevcem na čelu, zastopnik župe Kranj br. Horvat Rudolf iz škofje Loke, župe Celje br. Benčan, župe Maribor br. Mohorko, župe Novo mesto načelnik br. Papež in Marinček, župe Zagreb br. Heumer in zastopnik ruskega Sokola v Jugoslaviji starosta br. Tkačev. Za člani

v kroju se je vrstilo moški naraščaj v kroju, potem dolga vrsta članic v kroju, ženski naraščaj v kroju, za njim pa nepregledne vrste članstva in naraščaja v meščanski občliki z znakom, ovitim v črn flor. V žalnem sprevodu je bilo nad 1200 sokolstva, dokaz, kako spoštovan in priljubljen je bil naš starosta brat Kajzelj. Pred krsto je nosil br. Kovač odlikovanje pokojnega brata staroste, za vozom z duhovništvom so peljali krsto, ki so od nje tvorili častno spremstvo člani in naraščajniki Ljubljanskega Sokola. Tudi voz a krsto je bil poln vencev, ki so jih poklonili br. Kajzelju družstva in prijatelji. Za vozom je šla globoko užalostena rodbina pokojnega brata staroste, za njo pa so bili v žalnem sprevodu odlični predstavniki našega javnega življenja: mestni podžupan z mestnim svetnikom polkovnikom Andrejko, bivša ministra dr. Novak in Pučelj, bivši ban dr. Puc, predsednik notarske zbornice dr. Kuhar, predsednik zbornice TOI Jelacnik, predsednik zveze bančnih zavodov direktor dr. Slokar, direktor Ljubljanske kreditne banke Krofta, direktor Zdrženih papirnic dr. Pavlin, predsednik Narodne galerije dr. Windischer, predsednik ZKD Jeran, glavni tajnik CMD direktor Gruden, predsednik SPD dr. Pretnar, predsednik Hubadove pevске župe br. dr. Sviželj, zastopnik društva »Fravnik« dr. Sajovic, predsednik JBL Rasto Pustoslavsek in še veliko število zastopnikov raznih narodnih in kulturnih organizacij.

Nemo so se množice poslavljale od odličnega in nepozabnega Sokola br. Kajzelja po ljubljanskih ulicah proti Sv. Križu, kamor je prišel sprevod že v mraku. Pred cerkvijo so sprejeli krsto v svoje roke naraščajniki, ki so jo prenesli v kapelo. Po opravljenih molitvah so pevci zapeli žalostinko »Usliši nas«, potem pa so bratje Sokoli dvignili krsto in jo prenesli do svežega groba. Nad odprtim grobom so se poslovili od drugega pokojnika za Savez SKJ in župe Celje starosta br. Joža Smertnik, za rusko sokolstvo v Jugoslaviji starosta ruskega Sokola v Ljubljani br. Tkačev, za župo Ljubljana nam. staroste br. inž. Bevc za Ljubljano Sokola br. dr. Fran Kandare in končno v imenu naraščajnikov Ljubljanskega Sokola naraščajnik br. Pelicon. Vsi govorniki so poudarjali velike zasluge pokojnega brata Kajzelja za sokolstvo in bo njegov spomin ostal trajen in časten v vsem jugoslovenskem in slovenskem sokolstvu. Pevci so še zapeli »Blagor mu.«, nakan so članice in naraščajnice zasule svežo gomilo s šopki do vrha. Že med pogrebnimi obredi se je vtila ploha, vendar je množica vztrajala in se potem mirno razšla na svoje domove.

Bratu Bogumilu Kajzelju večna slava in miren počitek v domači jugoslovenski zemlji, ki jo je tako neizmerno ljubil! —at

Danes pred 31 leti

Ljubljana, 20. septembra. Danes poteče 31. leto po krvavi noči, v kateri so padle nedolžne žrtve v Ljubljani. Dne 21. septembra 1908. je »Slovenski Narod« poročal med drugim: Nečuvno in vnebovpijoče je, kar se je zgodilo minulo noč. Vsa srca drhte od sočutja do ranjenec in mrljčev, vse duše plamče v neskonnem ogorčenju nad postopanjem vojaštva. Kaj imajo ljudje na srcih, kaj jim je na ustih se ne da povedati na tem nestu. Ljubljana plaka danes nad žrtvami minule noči. S krvavimi črkami ostareje dogodki te noči zapisani v vseh redih, nepozabno in neizbrisno.

Ustreljena sta bila Pred škofijo Rudolf Lunder, 22letni strojnik Narodne tiskarne v trenutku, ko je s svojo nevesto odhajal. Zadel je bil od zadaj v pljuča in bil na mestu mrtev; in Ivan Adamič, 15letni četrtošolec, kateremu je krogla predrla pleča in šla skozi pljuča.

Težko so bili ranjeni Anton Adamič, bratranec ustreljenega Ivana Adamiča, preboden je bil od zadaj z bajonetom. Josip Simončič, 17letni kleparski pomočnik ima na levi nogi težko poškodbo. Albina Traven, kontoristinja je bila na cesti zabodena z bajonetom v meta. Božidar Borštnik, 18letni sedmošolec ima obe nogi pod kolenom prestreljeni in na levi nogi kost prestreljena. Mihael Golavšek, 20letni mesarski pomočnik ki mu je krogla prebila zadaj glavno žilo. Albin Tomšič, 17letni kovaški pomočnik, ki ima prestreljene prsni koš in ranjena desna pljuča. Martin Štrukelj, 41letni delavec, ki je bil od zadaj zadel skozi ledja v trebuh.

Dne 22. septembra 1908. je »Slovenski Narod« priobčil uvodnik »22. septembra«, katerega je zaključil z besedami: Krvava noč dne 20. septembra ostane neizbrisno začrtana v vseh slovenskih srcih, bila je to zgodovinska noč, iz katere se mora poroditi popoln preobrat vseh razmer na Slovenskem.

Zimski semester na univerzi

Zimski semester 1939-40 na univerzi kralja Aleksandra I. v Ljubljani traja od 25. septembra 1939 do 15. februarja 1940. Za slušatelje, ki stopijo prikrvat na univerzo, traja inškrpcija od 25. septembra do 5. oktobra, za slušatelje, ki so bili že vpisani, pa od 25. septembra pa do 10. oktobra t. l. Slušatelji morajo plačati pri vpisu za vsak semester vpisnino 25 din v kolkih in solnino, ki se ravna po letnem davku od 100 din do 4000 din. Ako skupni letni neposredni davek octo din, matere ali slušatelja ne znaša več kot 800 din, slušatelj pri vpisu ne plača več kot 800 din. Solnine so oproščeni tudi državni študenti ter otroci oseb, ki so zaslužene z uredbi o invalidih. Naknadna inškrpcija se bo dovoljevala na motivirane prošnje le do 20. novembra.

Akademski oblasti za prihodnje študijsko leto predstavljajo rektor prof. dr. Matija Sliavčič s prorektorjem prof. dr. Radom Kušejem, univerzitetni svet, univerzitetni senat in univerzitetna uprava. Dekan filozofske fakultete je prof. dr. Jovan Hadži, dekan juridične fakultete prof. dr. Josip Jurkovič, dekan medicinske fakultete prof. dr. Evgen Kanyk, dekan tehnične fakultete inž. Hrovat Alojzij in dekan teološke fakultete prof. dr. Janes Fabian. V poletnem semestru 1938-39 je imela filozofska fakulteta 352 slušateljev in 179 slušateljic, juridična fakulteta 623 slušateljev in 87 slušateljic ter enega izrednega

slušatelja. Medicinska fakulteta 132 slušateljev in 33 slušateljic, tehnična 433 slušateljic, 22 slušateljic in 1 izrednega slušatelja, teološka fakulteta pa 186 rednih slušateljev in 2 izredna. Skupaj je bilo na univerzi v preteklem poletnem semestru 1726 rednih slušateljev, 4 izredni in 321 redni slušateljic, to je skupaj 1730 slušateljev in slušateljic.

Novice iz Kamnika

Glavni odbor Rdečega križa v Beogradu je odklopil gospo Anico Karba, lastnico tuk. lekarne in g. dr. Julija Polca, zdravstvenega inspektorja pri tukajšnjem sreskemu načelstvu, z zlato medaljo za zasluge. Odklopilca sta v leto mednarodnega kamniško društva RK, sodelovala pri nalogah, ki si jih je zastavil Rdeči križ ter agilno in nesebično pomagala ustanovi, ki je tako potrebna, za katero pa je v širši javnosti običajno jako malo umevanja. Res, delo na tem polju ni posebno hvaležno, saj terjaja le žrtve; pa je to potrebno, da se pomimo, da je to delo v korist nas vseh. Odklopilca je izročil predsednik sreskega društva RK g. dr. Fran Vidic na društveni seji 14. t. m. S toplimi besedami se je odklopilca zasluge zahvalil za njuno dosedanje delo in izrazil nado, da bosta tudi v bodoče pomagala pri nalogah, ki so dela in truda vredne in ni dela nikoli dovolj. Čestitam!

Dolgotrajna popravila, ki jih izvršuje kamniška občina pri svojem vodovodu, vzbujajo res upravičeno nevoljo meščanov. Ne, da bi ne bila popravila potrebna, ravno nasprotno, toda ameriška naglica, s katero se to delo vrši, je vsega obudovanja vredna. V času največjega prometa je bila razdrta ožka cesta v Samčevem predoru in ni bilo videti, da bi se hotelo popraviti. Kamniški pohteti. Hvala bogu je tamkaj čista zadržana in čudno, da je šlo brez nesreče; zdaj pa prav počasi rijo proti glavnemu trgu. Strokovnjak, ki ima opraviti s popravilom vodovoda, se je očitno temeljito spravljal na delo. Radovoljno smo, če bo vodovod potem, ko bo enkrat popravljen, funkcionalen.

Na tukajšnjem okrajnem sodišču se je odigral razburljiv prizor. Med razpravo, pri kateri je šlo za nezakonskega otroka, se je žena gostilničarja iz bližnje Kamnika tako razburila, da se je fizično lotila ženske, ki je po njenem mišljenju povzročila vso nesrečo ter jo pošteno obdelala. V svoji razburjenosti in jezi se je končno lotila še predstojnika sodišča g. Premrova, ki je vodil razpravo in skušal stranke pomiriti. G. svetnik Premrov je bil prisiljen uporabiti vse energije, da se je izmehil in dal razburjeno ženo zapreti, da se pomiri. Popoldne pa, ko je bilo v zaporu vse tih, so našli nesrečno ženo z naglavno ruto obešeno. K sreči je bila ruta preslaba in ni vzdržala, vendar pa je bila žena še skoraj na koncu. Sanitetni inspektor g. dr. Polc je odredil takojšen prevoz v bolnico. Upati je, da bo žena ostala pri življenju.

Boleznica

KOLENDAR
Danes: Sreda, 20. septembra katoličanski Evstahij
DANASNJE PRIREDITVE
Kino Matice: Teško je dobiti ženo
Kino Sloge: Glasba za Tebe
Kino Union: Alžir
Kino Moste: »Vragi neba«
DEZURNE LEKARNE
Danes: Dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6, Hočvar, Celovška cesta 62, Garts, Mosta — Zeloška cesta.

Italija in Jugoslavija

Glasilo italijanske vlade podčrtava važnost dobrih odnošajev z Jugoslavijo

Rim, 20. sept. e. Oficiozni »Giornale d'Italia« objavlja uvodnik o mednarodnem položaju. Pisec se bavi zlasti s položajem, ki je nastal po vkorakanju ruskih čet na Poljsko, ki predstavljajo prvi vdor Rusije v Evropo, iz katere se ne bo dala več izriniti. Govoreč o prizadevanjih Italije, da ohrani mir, poudarja pisec zlasti veliko važnost dobrih odnošajev med Italijo in Jugoslavijo. Med drugim piše: »Mir na Jadranu je prvi predpogoj za

do zavezniška letala od časa do časa nudila moralno podporo in pomoč prebivalstvu Češke in Moravske.

Berlin, 20. sept. s. Nemške radijske postaje javljajo, da je bilo na Češkem in Moravskem izvršenih mnogo aretacij. Med drugimi je bil aretiran tudi bivši ministrski predsednik Beran.

ohranitev današnjega stanja stalnega soglasja med italijansko in jugoslovensko državo. V posebnem dopisu iz Berlina poudarja list napore jugoslovenske vlade, da se ohranijo nespremenjene trgovske zveze z inozemstvom in pravi: Kljub vojnemu stanju v Evropi in predpisom o gospodarski blokadi se trgovina med Italijo in Jugoslavijo razvija normalno. Sedaj se lahko prične odločilna vloga Italije za mir.

Vojna na morju

LONDON, 20. sept. s. Angleška admiralteta je davi objavila novo listo preživelih z matične ladje Courageous. Lista obsega 682 članov posadke, od tega 72 oficirjev. Admiralteta z obzvalovanjem ugotavlja, da je to listo treba smatrati kot šokončno in da je ostalih 578 članov posadke treba smatrati kot izgubljene.

London, 20. septembra. AA. Havas: Današnji »Daily Express« popisuje junaško smrt kapitana Johnsa, poveljnika matične ladje za letala »Courageous«. List pravi med drugim: Kapitan je v mraku stal sam na poveljniškem mostiču, pozdravljajoč zastavo, plapolajočo nad njim. Ladja se je pa med tem stalno nagibala in izgnila v valovih. Preden je v morju izginit njegov obraz, se je kapitan odkril in vrzel čepice v morje, ter nato gologlav pričakoval smrti. Mornarji, ki so se borili z valovi, so dvignili roko v pozdrav, ko so videli poslednjo gesto junaškega kapitana.

Italijanski parniki odklanjajo nemške potnike

New York, 20. sept. s. Kapitan italijanskega parnika »Rex« je pred odhodom iz New Yorka dal odstraniti s parnika 13 nemških državljanov. Italijanska ladje nočejo prevzemati nemških potnikov, ker se boje preiskave s strani angleških vojnih ladij na morju.

General Franco odgodil obisk v Rimu

RIM, 20. sept. AA. Stefani: Uradno poročajo, da je spričo mednarodnega položaja odločen za nedolžno čas uradni obisk generala Franco v Rimu. Ta obisk je bil

DNEVNE VESTI

— **Predavateljski odsek Zveze kulturnih društev** v Ljubljani vjudno prosi vse one p. n. gospe in dame, ki bi bili v letošnji sezoni pripravljene predavati pri društvih ZKD, da sporočijo tajništvo ZKD (Kazino II nadstropje) svoj natančni naslov ter naslove predavanj.

— **Mestrovitvev spomenik viteškega Kralja Aleksandra I.** Zednitelja je izdelan in je bil včeraj poslan v Split, od koder ga bodo odpravili na Cetinje, kjer bo spomenik, ki je velika umetnina mojstra Mestrovitve, prihodnji teden slovesno odkrit.

— **Diploma.** Slovenska dijaška zadruga v Pragi nam sporoča: Iz vrst našega članstva je bil pretekli mesec diplomiran za elektrotehničnega inženirja g. Bruno Bantan iz Hrastnika. Čestitamo!

— **Železniška zveza Pariz—Budimpešta** preko Jugoslavije. Zaradi vojne stanja med Nemčijo in Francijo je bila ukinjena železniška zveza od Pariza čez Nemčijo do Budimpešte in Bukarešte. Od 7. septembra je v prometu simplon orient ekspres, ki je edina mednarodna železniška zveza med Parizom in Budimpešto. Da bi se omogočila ugodnejša zveza med Parizom in Budimpešto, so priklopili simplon orientu vagon, ki vozi do Ljubljane, kjer se priklopi brzemu vlaku za Budimpešto. Zveza med Parizom in Budimpešto je torej zdaj obnovljena preko Jugoslavije v smeri Rakek —Ljubljana—Pragersko—Kotoriba.

— **Velika sadna razstava v Zagrebu.** Zveza hrvatskih vinogradnikov in sadjarjev bo priredila prvo razstavo sadja banovine Hrvatske od 7. do 15. oktobra. Na razstavi bodo zastopana vsa področja sadjarstva in vinogradništva. Udeleženci imajo na železnici polovično vozino. Interesanti naj se obrnejo na Savez hrvatskih vinogradnikov in vočera, Zagreb, Račkoga ul. 1.

— **Zborovanje predstavnikov naše lesne industrije.** Udeleženci domače gozdne industrije je imelo na Suškach plenarno sejo, na kateri so predstavniki lesne industrije iz vse države razpravljali o položaju, ki je nastal zaradi vojnih zapletov v Evropi ter o vseh škodljivih posledicah vojnih dogodkov za naš izvoz lesa. Sprejeta je bila obsežna resolucija, v kateri zastopniki naše lesne industrije predlagajo mere za preprečitev hujših posledic zunanjih dogodkov v našem lesnem gospodarstvu.

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo večinoma oblačno in nestanovitno vreme. Včeraj je deževalo skoraj po vseh krajih naše države. Največ padavin so imeli v Kumboru. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 26, v Beogradu 25, v Sarajevu in Dubrovniku 24, v Zagrebu in Kumboru 23, na Rabu in Visu 20, v Ljubljani 18,2, v Mariboru 17,3. Davi je kazal barometer v Ljubljani 762,2, temperatura je znašala 11,0.

— **Akcija za spojitve zagrebske trgovske in industrijske zbornice.** V Beogradu se muči predsednik zagrebske industrijske zbornice dr. Stjepan Krasnik. Predložil je ministru za trgovino in industrijo načrt za zopetno spojitve trgovske in industrijske zbornice. Dr. Krasnik je tudi predlagal, naj bi se pri banki upravi v Zagrebu ustanovili samostojen urad za zunanjo trgovino za območje hrvatske banovine.

— **Najzanesljivejši vodnik po radijskem svetu** je tednik za radio, gledališče in film »Naš val«. Številka za prihodnji teden prinaša poseben pregled, kdaj najzanesljivejši radijske postaje Jugoslavije, Anglije, Bolgarije, Češke, Francije, Italije, Madžarske, Nemčije, Poljske in Rumunije oddajajo aktualna poročila o dogodkih po svetu in posebno na sedanjih evropskih bojiščih. Sledi zanimiva novela »Razbojnik pod posteljo« in rubrika »Radio in televizija«, v kateri so objavljena najnovejša poročila o dogodkih po radijskem in televizijskem svetu. Novo številko »Našega vala«, ki je tudi zelo lepo ilustrirana, zaključuje stran smešnih, saj je v sedanjem času zdravje smeha itak premalo. Zahtevajte še danes na ogled brezplačno številko, ki vam jo bo uprava takoj poslala. Mesečna naročnina stane samo 10 din, naroča se pri upravi v Ljubljani, Knafljeva ulica 5.

— **Triglavski dom na Kredarici** je oskrbovan le do 25. septembra. Ostale Triglavске postojanke Staničeva koča, Aleksandrova koča, Vodnikova koča in koča pri Triglavskih jezerih so že zaprte. V Vratih je Aljažev dom oskrbovan do 2. oktobra, njegova okolica nudi izletnikom pestro sliko jesenske narave. Ob Bohinjskem jezeru je stalno oskrbovan »Zlatovrtec«, odtod je le tri ure oddaljen Dom na Konni, ki nudi prijeten odih v sedanjih razburljivih dneh. Na Črni Prsti bo Orožnova koča oskrbovana do 1. oktobra, medtem ko je Malnarjeva koča že zaprta. Planincem z izkaznico je neoviran poseet Julijskih Alp in Kamniških planin. Krekova koča na Ratitovcu ni več oskrbovana. Na Vršču bo Erjavčeva koča odslej oskrbovana le ob sobotah in nedeljah. V Kamniških planinah je še zaprta Češka koča. Do 25. septembra pa sta redno oskrbovani koča v Jermanovih vratih in Cojzova koča na Kokrskem sedlu. od 25. septembra dalje pa le ob sobotah in nedeljah do 31. oktobra. Stalno pa so oskrbovani Dom na Kravcu, Dom v Kamniški Bistrici, koča na Veliki Planini in Valvazorjev dom pod Stolom. Jesenska narava nudi obilne lepote planincem, zato pohitite v jesensko naravo. Vse informacije o planinskih izletih in postojankah dobite v pisarni SPD v Ljubljani, Aleksandrova cesta 4-I, telefon 40-56.

— **Srečanje z medvedji.** Iz Sarajeva poročajo, da sta dva Sarajevčana v gozdu pod Bielašnico srečala medveda in medvedko z mladiči. Eden izmed Sarajevčanov je pripravil samokres, mladiči so se mu približali, nakar sta se Sarajevčana približala še stara dva. Medvedka je pograbila mladiča, ki se je najbolj oddaljil, nato pa se je medvedja družina počasi izgubila v gozdu. Nenavadno srečanje z medvedji na srečo ni imelo hudih posledic. Planinsko društvo v Sarajevu pa je opozorilo izletnike, naj ne hodijo sami brez dobrega vodnika v planine.

— **Betonška cesta od Zagreba do Samobora** je dograjena in bo prihodnje dni izročen prometu zadnji dograjeni del ceste od Domaslova do Samobora. Ta del nove ceste je 5 km dolg in drži mimo Samobora ter ga bodo lahko podaljšali proti Bregani in Sloveniji. Cez zino bodo dokončana pripravljajna dela in prihodnje pomlad bodo pričeli graditi traso od Samobora proti Sloveniji.

— **V Hercegovini besniljo nevihte** iz Moštara poročajo, da besnilo zadnje dni po vsej Hercegovini velike nevihte. V nekaterih krajih so napravile že ogromno škodo.

— **Železno rudo so odkrili pri Šibeniku.** V hrbovju Trtar pri Šibeniku so odkrili obsežne sloje železne rude. Nekateri šibeničani so zemljišča z železno rudo pokupili in že prosili za dovoljenje, da smejo najdišča izkoriščati. Z analizo so ugotovili, da vsebuje ruda okrog 50 odstotka železa. Te dni bodo prišli v Šibenik domači geologi, ki bodo znanstveno preiskali teren, v katerem je železna ruda.

— **Načrt za smotno izkoriščanje jugoslovenskih gozdov.** Dunajski gospodarski list »Südsüd Echo« poroča, da je naša vlada povabila nemške gozdarske in lesne strokovnjake, naj sodelujejo pri načrtu za smotno izkoriščanje jugoslovenskih gozdov. Jugoslavija ima ogromne gozdove, od skupne njene površine odpade okrog 32 odstotkov na gozdove. Letna proizvodnja lesa znaša 12,4 milijona kubikov. V lesni industriji ima investiranje 3,5 milijarde dinarjev ter zaposluje stalno okrog 65.000 delavcev. V sezonah pa skupno okrog 185 tisoč delavcev. Ob sodelovanju nemških strokovnjakov bo Jugoslavija, kakor poroča »Südsüd Echo«, eksploatirala svoje gozdove po najmodernejših racionalnih načelih.

— **Jugoslovensko-nemški gospodarski odbor** se bo sestal 28. t. m. v Beogradu. Na dnevnem redu bodo vsa vprašanja o trgovinskih odnosih med obema državama ter razmotranje o novem stanju v Evropi, s katerim je omejena mednarodna trgovina.

— **Lažni doktor aretiran.** Zagrebska policija je aretirala nekoga Alberta Löwija, ki je na debelo sepral ljudi na Hrvatskem in tudi v Sloveniji. Prodajal je v komisiji knjige denar pa je utajil. Predstavljal se je tudi za doktorja Alberta Coraksa in za novinarja.

— **Tatvina gonilnih jermenov.** Oni dan ponoči je bilo vlomljeno na žagi Ivana Rotarja v Mošenicki pri Zagorju. Vlomilci so odnesli dva gonilna jermena, dolga po 24 in 12 m vredna 1500 din. Kakor so ugotovili, so imeli tatovi s seboj kolosa in so se odpeljali v smeri proti Savi.

— **Oplenjena trgovina.** V Lačji vasi v gornjegorjskem okraju so vdri neznanci v trgovino Kristine Praznik in jo doobara oplenili. V trgovini so vse razmetali ter odnesli 10 moških srajc, več kosov blaga za predpasnike, nekaj klota, več kosov blaga za ženske obleke, precej belega platna, nahrbtnik, 3 kg žgane kave in za okrog 100 din drobiža. Škoda, ki so jo vlomilci povzročili Praznikovi, znaša blizu 4000 din. Vlomilca sta bila dva in je bil eden obut v čevlje znamke Bata z gumijastimi podplati. Vlomilca sta pobegnila v smeri proti Nazarju.

— **Tatvina konjskih komatov.** Tudi tatovi na deželi krajejo vse, kar jim pride pod roko. Pred dnevi sta se pripelja v Zameško na Dolenjskem dva sumljiva mlajša človeka, ki sta ostala podnevi v bližnjem gozdu, ponoči pa sta odnesla posestniku Antonu Dojnoviču s kožo obit konjski komat. Posestniku Pavlu Žibutu pa sta tatova odnesla dva konjska komata vredna 2000 din.

— **400 fantov in deklet v pretepu.** V bližini Šipačeve železniške postaje Hrjadci v srezu Bosansko Grahovo se je udeležilo zilo krvavega pretepa pred dnevi okrog 400 kmečkih fantov in deklet. Po starem običaju so se fantje in dekleta iz več vasi zbrali in sli nabirali lesnike v gozd. Po končanem delu so se zbrali na neki planoti in se zabavali s plesom in petjem. Eden izmed fantov pa je nenadoma začel streljati s samokresom. To je dalo povod za pretep s koli, v katerem so sodelovali fantje in dekleta. Več fantov in eno deklo so bili teže ranjeni.

Iz Ljubljane

— **Ij Vse inženirje in arhitekta, graditelje ter tesarske in zidarске mojstre** vabi mestno uprava, da se udeležijo poročil in obravnave o napravi zaključnih proti napadom iz zraka v sredo 20. t. m. ob 20. v predavalnici mineraloškega inštituta na univerzi, pritrilje levo. Med drugimi strokovnjaki bo imel glavni referat ing. Stanok Dimnik. Zaradi velike aktualnosti referatov naj bo udeležba vseh strokovnih krogov brez izjem, da sodelujejo pri diskusiji.

— **Ij Za spomlnski kamen Bogumila Kajzela** v bodočem domu Ljubljanske Sokole so na mesto venca na krsto pokojniška darovali br. Hanuš Krofta 200 din, br. Tomo Mihelič 100 din in br. Julij Zupan 500 din, za kar jim izreka uprava najtoplejše zahvalo.

— **Ij Nov grob.** Umrli je včeraj v Ljubljani po dolgi mučni bolezni učiteljica gđ. Klara Baloh. Pogreb blagopokojnice bo jutri ob 16. iz hiše žalosti, Kladzema ulica 9, na pokopališče k Sv. Križu. Pokojniček blag spomin, zalujočemu bratu in sestram naše iskreno sožalje.

— **Ij Se o tekmovanju harmonikarjev.** Prejeli smo: Z ozirom na notico g. Stante Milana o tekmovanju harmonikarjev na vselejmu, ki je izšla v »Jutru« 15. t. m. Vas prosim, da objavite še naslednjih nekoliko vrstic. G. Stante je popolnoma upravičen, da se zahvaljuje za nezastuženo »toložino nagrado«, ker je po svojem igranju vsekar zaslužil več. Če bi vedel, da namerava g. Stante tekmovalci za naslov državnega prvaka, bi ga prav rad opozoril, naj se ne trudi zaman, ker ima, kot se zdi, dosežani državni prvak g. Rudolf Pillich monopol na ta naslov, neglede na kakovost igranja. Sicer pa se zdi z ozirom na izjavo g. Stanteta, da bo g. Pillich drugo leto zopet, kakor že l. 1938, brez konkurence zastuženo dobil naslov državnega prvaka na kromatični harmoniki, ker se na ta način pač nihče ne bo upal meriti z njim. Dvomim sicer, da bo prizadeti dobil te vrstice pred očmi, ker je malo verjetno, da tista sploh kakšne časopise, upam pa, da bodo vsaj eventualnim bodočim kandidatom za naslov drž. prvaka majhno svarilo, ali pa mogoče tudi — tolažilo. — Objektivni strokovnjak.

— **Ij Aleksandrova cesta** je znana prometna žila, po kateri se ne vrši samo potreben promet podnevi, marveč postaja nekako dirkališče zlasti ob večernih urah, ko se priče pomenada. Na cesti drviyo v obe smeri številni kolezarji, največje bravure pa uganjajo tam motociklisti, ki si seveda žele v prvi vrsti priznanja in občudovanja simpatičnih damic. Da dosežejo to, se ne ustrašijo niti stokolmetrske brzine po asfaltu enkrat v smeri proti pošti, drugič zopet v obratni smeri. Vmes pridrviyo po promenadi tudi športni in veliki osebni avtomobili in je kar čuda, da ne pride tamkaj pogosteje do nesreč. Menimo, da bi se dal na Aleksandrovi cesti vsaj v večernih urah napraviti red in disciplinirati preobsežne vozače!

Krasen film erotike in strasti, film, ki ga mora videti vsa Ljubljana! V malem mestecu Kasbi, ležečem na robu pustinje, v mestu tisočerih zalezujočih pogledov, v mestu, kjer se skriva nebroj temnih elementov pred očmi preče policije — tam se je odigrala napeta ljubavna drama, ki je imela za moza in ženo pogubne posledice! KINO UNION, tel. 22-21.

Prodava Rdeči križ ob 16. 19. in 21. uri. CHARLES BOYER v najlepši in najboljši vlogi Sigrd Gurle in Hedy Lamarr

— **Ij Jarke trebijo.** Na Glincih oziroma v Rožni dolini so pričeli mestni delavci trebiti jarke, ki so bili zlasti ob Cesti na Brdo že popolnoma prerastli s travo in plevelom. Ob dežju se voda ni imela kam odtekati, zato so stale tamkaj vedno velike mlake vode. Istrebiljenje jarkev naj temu odpomore tudi drugod, kje še ni urejena kanalizacija. Zlasti bi bila potrebna zadevna dela tudi ponekod v Šiški.

— **Ij Tatnaski prsti povsod.** V neki gostilni na Zaloški cesti je spreten žepar ukradel Francu Hauptmanu usnjato denarico, v kateri je imel 450 din. Iz stanovanja ločje Uršičeve v Pokopališki ulici je tat odnesel 300 din. V Kregarjevo trgovino je prinesel oni dan neznanec, ki je premetil prodajalico in ukradel 1200 din. Mesar Jakob Jesih je prijavił da mu je bilo ukradeno na klavnici 800 din vredno volovsko stegno v teži 56 kg. Pri sončenju na Ježici je zmanjkala Teodori Sturmovi zlata za pestnica in zlata ura, ki jo je tat ukradel iz žepa obleke ob bregu Save. Najbrže isti tat je odnesel Miri Klemenc rdečo denarnico, pozlačeno dozo za puder in pozlačeno glavnik, nekemu inženirju pa je zmikavč ukradel 400 din vredno srebrno uro znamke Sava.

— **Ij Sritarjevci ulici št. 6 v Ljubljani** — franciskanski most — se sedaj nahaja vrtik in urar FR. P. ZAJEC, točje se ne na Starem trgu. — Same kvalitete vrtika.

— **Ij Psihografolog Karmah sprejema** oblike od 20. sept. od 9—12 in od 15—19 v Ljubljani, hotel »Soca«, Sv. Petra cesta. — **Ij Usnje:** Pitlinge, krom, boka, krpone, ERJAVEC, trgovina usnja Stari trg, Ljubljana.

— **Ij Tudi jabolčni most se dobi v narni** pri Pezdriju v Gradišču. 452—n.

— **Ij Tudi jabolčni most se dobi v narni** pri Pezdriju v Gradišču. 452—n.

— **Ij Tudi jabolčni most se dobi v narni** pri Pezdriju v Gradišču. 452—n.

Iz Celja

— **C V petek bo v Vojnku premovanje živine.** Selektično društvo v Vojnku vabi svoje članstvo da pride v petek 22. t. m. vse plemenjake, krave, telice in mlado živino na razstavi prostor v Vojnku, kjer se bo začelo ob 8 zjutraj premovanje živine. Ker bo ta prireditve velikega pomena za organizacijo in napredek živinoreje, naj si ogledajo premovanje tudi živinorejci iz sosednih občin. Za dobro plemenitvo živino so določene lepe nagrade.

— **c Uraden pogon na divje svinje** v loviščih Kozjega in Pištjana bo v nedeljo 24. t. m., v primeru deževnega vremena pa v nedeljo 1. oktobra, s sestankom lovcev ob 7. zjutraj na trgu v Kozjem, Lovci so vabljeni, da se udeležijo lova.

— **c Propagandni atletski miting** po dolžnosti bo priredila atletska sekcija SK Celja v nedeljo 24. t. m. na Glaziji Miting bo za seniorje, omladince ter juniore B in C. Določene so naslednje discipline: teki na 80, 100, 400 in 1500 m. skoki v daljino, s palico in v višino ter meti kroglice, diska, kopja in kladiva. Pravico nastopa imajo vsi verifetirani in neverifetirani atleti klubov, včlanjenih v JAS Tekališče je dolgo 380 m, pokrito z ugaški in ima štiri nedvigljene zavoje. Prijavnine ni. Prijave je treba poslati do sobote 23. t. m. na naslov: SK Celje, Celje.

— **c Dve žrtvi spopada.** V Gabrovcu pri Vojnku sta se v nedeljo spila 24-letni dinarjev sin Josip Sitar iz Vojnika-okolič in 20 letni posestnikov sin Jurij Kurovič iz Bovš pri Vojnku. V prepiru sta izvlekla vsak svoj nož in se spopadla. Kurovič je zabolal Sitarja v prsi in roko. Sitar pa od oddal v celjsko bolnico.

— **c Nogo mu je zdrobilo.** Na Ljubnem se je težko ponesrečil 32 letni splavar Jože Ermenc. Ko je bil zaposlen na splavu, so ga stisnili hlodi in mu zdrobili levo nogo. Ermenca so prepeljali v celjsko bolnico.

Nesreče in pretepi

Ljubljana, 20. septembra. Sodar France J. z Vrhnike je včeraj posedel v veseli družbi, nato pa se je odpeljal s kolesom po opravkih. Na kolesu pa je France izgubil ravnotežje in zavozil naravnost v Ljubljano. France je padel po bregu navzdol in se hudo potolkel po životu in po glavi.

Tovarniška delavka Silva Hafner, ki je zaposlena v neki tovarni v Kranju, se je včeraj pri delu nenadoma onesvestila. Izkazalo se je, da se je zastrupila, ker so ji dali v uporabo napačne kemikalije. Prepeljali so jo v ljubljansko bolnico, kjer se je njeno stanje kmalu popravilo. Žoltno posestnikovo hčer Fani Dimic iz Križav pri Komendi je snoči popadel sosedov pes in jo ugriznil v levo nogo.

Brezposelni delavec Jože Bradac iz Rožnika pri Sv. Juriju je prišel včeraj na obisk k svoji sestri ki mu je postregla s kokosko obarbo. Seveda je imel Jože izvrzten tek. a je jedel prehitro in pogoltnil ostro kost, ki mu je obtčiala v grlu. Bradac so morali v vsej naglici prepeljati v bolnico, kjer so mu nudili pomoč.

Kuharica Ivanka Kržič iz Podpeči je včeraj pri pranju tako nesrečno padla, da si je zlomila levo roko. Posestnikovemu sinu Ivanu Krajniku iz Stare Loke se je pripetila včeraj huda nesreča pri rezanju slame. Fant je vtaknil desno roko v slamerznicco, ki mu je odrezala vse prste.

Snoči so prepeljali v bolnico tudi 20letnega posestnikovega sina Vika Kržišnika iz Stranske vasi pri Dobrovi. Doma so ličkali koruzo, pa so se fantje sprli med seboj zaradi deklet. Nad Kržišnika je planil sosedov fant z nožem in mu zadal veliko rano na vratu. Tudi v neki gostilni v okolici so se snoči stegli fantje. Med pretepom je bil ranjen Janez P. iz Podgore, ki ga je eden izmed pretepačev zabolal v desno stran prsi.

Ljubljanski živilski trg

Ljubljana, 20. septembra. Ljubljanski živilski trg je zlasti zadnje dni izvrstno založen z vsemi dobrotami, ki jih je dala domača zemlja ali ki jih je bilo treba spraviti na trg od drugod. Posebno veliko ja na trgu najraznovrstnejše zelenjave, sadja in prav v zadnjem času

KINO MATICA, tel. 21-24 — ob 16., 19. in 21. uri. PREMIERA izborne komedije, TEŽKO JE DOBITI ŽENO. Odlike de Havilland znano iz filma »Robin Hood« spoznamo v tem filmu v popolnoma različni, rasposajeni, živahni vlogi razvajene hčerke velikega bogataša.

Samo danes in jutri predvaja RDECI KRIŽ veliko Robert Stolozovo opereto: GLASBA ZA TEBE KINO SLOGA — tel. 27-30 Ob 16., 19. in 21. uri. V glavni vlogi: Magda Schneider — Hans Söhnker — Paul Kemp — Fritz Imhof.

tudi gob. Cene v splošnem niso pretirane, kar je seveda tudi prav. Oblast je zaradi neumestnega povišanja cen morala intervenirati samo v redkih primerih in je najvialce cen tudi kaznovala.

Prvovrstna domača jabolka se prodajajo na trgu kg po 4, jabolka druge vrste po 2,30, tretje vrste po 1,50 din. Prvovrstne hruške stanejo 6 din, druge vrste 3 din in hruške tretje vrste 1,50 din. Češplje domače stanejo 2 din, prvovrstne bosanske pa 3 din za kg. Na trgu je sedaj tudi že veliko domačih breskev, ki jih prodajajo po 2 do 4 din kg. Tudi z grozdom smo dobro založeni in prihajajo v mesto sleherni dan nove pošiljke. Grozde stane od 4 do 8 din kg. Za orehe so pravili letos, da jih ne bo, vendar jih na trgu tudi ne primanjkuje. Cele orehe prodajajo po 8 din kg, jedra pa po 26 do 28 din kg. Ogromno je na trgu lubenic, ki so jih pripeljali iz Banata. Prodajajo jih po 1,50 din kilogram.

Kakor izkazuje uradni tržni cenik tudi speker-jekemu blagu v mestu zaenkrat cene niso porasle in je pričakovati, da tudi ne bodo.

Mevskim izdelkom ostanejo cene, kakor so bile pred meseci. Najfinjša bela moka stane 2,90 do 3,25 din kg.

Tudi preskrba Ljubljane z mlekom je popolnoma v redu. Kontrola mleka izkazuje, da se dobavitejše le redko poslužujejo majhnih seprarij, v splošnem za dobavo Ljubljancem iz dežele polnomastno mleko, ki se prodaja po 2 do 2,25 din iter. Surovo maslo stane 22 do 28 din kg, čajno maslo 30 din. Tudi cene siru so ostale stare in stane polematnski kg 26, prvovrstni trapist pa 26 do 28 din kg. Trapistovski sir druge vrste se dobi po 20 din kg.

Izvrstno založen je tudi tudi mesni trg. Cena prvovrstnemu govejemu mesu je 12 do 14 din kg, meso druge vrste stane 10 do 12 din, meso tretje vrste pa 8 do 10 din kg. Teletina se prodaja po 14 do 16 din kg prvovrstna, drugovrstna po 12 do 14 din. Tudi svinjine je veliko na trgu. Prvovrstno svinjsko meso stane 16 do 18 din kg, meso druge vrste 14 do 16 din kg. Domača slanina se prodaja po 15 do 16 din kg, hrvatska pa po 16 do 17 din. Cista mast stane 20 do 21 din kg, šunka pa po 21 do 24 din kg. Kostrunovina stane 8 do 10 din kg, jagmetina po 12 do 14 din, kozličjeva pa 16 do 18 din kg.

Morda bo zanimalo po čem se prodaja konjsko meso, ki se ga v Ljubljani tudi nekaj konzumira. Prvovrstno konjsko meso prodaja ena edina konjska mesnica v Ljubljani po 6, drugovrstno pa po 4 din kilogram.

Z Jesenic

Osebnosti. — Premeščen je k glavni carinarnici v Zagrebu za višjega carinskega inspektorja g. Luka Popovič, dosedanji carinski inspektor in upravnik carinarnice na Jesenicah. K glavni carinarnici v Mariboru sta premeščena višja carinska kontrolorja gg. Trifun Vujčević in Anton Berlot. Za višjega carinskega kontrolorja carinarnice v Gornjo Radgono je premeščen g. Miloslav Svetek, višji kontrolor carinarnice na Jesenicah. Za inspektorja in upravnika carinarnice na Jesenicah je imenovan g. Franc Mohorič, dosedanji inspektor carinarnice v Prizrenu. Za kontrolorja pa g. Metod Gjorgjevič, dosedaj carinski kontrolor na Rakeku.

Predavanje v Sokolskem domu. Drevi (v sredo) ob 20. je sestanek sokolskega članstva in naraščaja. O notranjih društvenih zadevah bo poročal podstarešina brat dr. Ernest Rekar na to pa bo predaval akademik g. Andrej Uršič iz Ljubljane.

Nova maša. V nedeljo 24. t. m. bo ob 10. uri daroval novo mašo g. Jože Zabkar sin lekarnarja g. Jožeta Zabkarja, bivšega jeseniškega župana.

Iz Zagorja

Izvede »Slovenskega Naroda« morete kupiti v trafiki pri slepem Mihi, na kar opozarjamo naše prijatelje, ki niso redni naročniki. Se najbolje pa b bilo, ako bi se v današnjih prilikah prigrisali za stalne naročniki. Se najbolje pa bi bilo, ako bi razpolagali položnice, katerih se poslužite lahko, nakar vam bo časopis takoj dostavljen. Mesečna naročnina znaša borih 12 dinarjev.

Odhodnica živnozdravnika dr. Rutarja, ki je, kakor smo že poročali, na lastno

prošnjo premeščen v Stično, je bila v rudniški restavraciji, kjer se je zbralo veliko omizje njegovih najbližjih prijateljev in znancev ter čestilcev. V imenu kmetijske podružnice se je od njega poslovil predsednik podružnice učitelj g. Lojze Kolenc. Zahvalil se je za vmeno, s katero je dr. Rutar pomagal organizirati ne baš lahko delo v podružnici na polju živinoreje, kjer je v kratki dobi petih let s svojim poštvovalnim delom in nasveti zaozal globoko brazdo. Posebej je podčrtal neustrašno napredno prepričanje, ki ga je kot zaveden Sokol pokazal ob vsaki priliki. Poželel mu je na novem mestu vsa srečo in ves uspeh v težkem poklicu z željo, da bi se še večkrat povrnil med nas, ki ga ne bomo nikoli pozabili. V šegavih besedah se je naposled poslovil še g. Mirko Weinberger, nakar je ostala družba v prijetnem razgovoru do kasnih nočnih ur.

Regulacija dela Medije okrog Martanova in Sršena v Podkraju so v glavnem končana. V teku leta je podjetje Dukič v režiji TPD prestavilo okrog sto metrov struge potoka Medije proti hribu in napravilo prav toliko nove sedem metrov široke, dobro utriene ceste. S tem v zvezi je bil namesto starega zgrajen nov lesen most nosilnosti 4 ton, preko nove ceste je napravljen tudi zaščitni most pod žično železnico. Na odseku lanske leto zgrajene ceste od Sršena do Robava so postavili smerno kamenje in ta predel, samo pet metrov široke ceste ogradiili, da je varnejše za promet. Kot žrtve regulacijskih del so padle hiše Jermana, Sršena, Džrana in Zupina. Videti je še del razvalin, večino porabnega gradiva pa so že odneli. Ko bo ta odsek popolnoma očiščen, bo nudil prijeten in pregleden pogled v Loško dolino, ki se ji je z dograditvijo Loškega prekopa odprla nova bodočnost. Vsa opisana dela so bila izvršena zaradi smotrenega in temeljitega odkopa premovalnih skladov v tem predelu. V zvezi s tem so dogradili tudi nov kompresor, lučnice, skladišče za smodnik in še neke druge objekte.

Teden Rdečega križa naj bo teden malih žrtev v korist bližnjika. V kinu Triglav bodo še nekatere predstave, katerih čisti dobiček gre v sklad RK. Filmi, ki so na sporedu, so velezanimivi.

Naše gledališče

DRAMA. Začetek ob 20. uri

Sobota, 23. septembra: Kacijanar. Premijerski abonma. Otvoritvena predstava. Nedelja, 24. septembra: Neopravičena ura. Izven. Znižane cene

Ponedeljek, 25. septembra: zaprto. Torek, 26. septembra: zaprto. (Generalka) Sreda, 27. septembra: Hudčev učenec. Premierski abonma

Kos naše zgodovine vam predočuje slovenska tragedija »Kacijanar«, delo Medveda, s katerim bo drama otvorila v soboto 23. t. m. letošnjo sezono. Naslovno vlogo bo kreiral Ivan Levar. Režija je prof. Sestova. Otvoritvena predstava bo za premierski abonma.

Ne zamudite ugodne prilike, ki se vam nudi in postanite gledališki abonent. Bogat spored, nizke cene, stalen sedež po lastni izbiri in plačevanje v mesečnih obrokih so prednosti abonmaja. Priglasite se v pisarni gledališka pisarna v Drami do včetrja 23. t. m. od 10.—12. in od 15.—17. ure.

Iz Brežic

— **Popravilo mosta čez Savo in Krka.** Z bojaznjo smo zasledovali v zadnjem času, kako opasno oksidira železna konstrukcija našega mosta, ki je eden najlepših in najdaljših v naši banovini, saj je dolg preko pol kilometra. Banaska uprava je po predhodni licitaciji oddala delo za očiščenje in prepleksanje mostu nekemu ljub

Windsorski vojvoda po treh letih v Angliji

Bivši angleški kralj se je s svojo ženo, ki jo ljubi, vrnil v domovino

Pred dnevi se je Windsorski vojvoda vrnil v svojo domovino. Tri leta so potekla od dneva, ko se je Edvard VIII odpovedal angleškemu prestolu. Ko je zapustil Anglijo kot Windsorski vojvoda, je svojim prijateljem zatrdil, da se ne bo nikoli več vrnil brez svoje žene. Danes je Wallis Warfield Simpsonova s svojim možem, bivšim angleškim kraljem Edvardom VIII. na Anglijo prišel.

Pred tremi leti je Edvardova odločitev presenetila ves svet. Od tega dogodka so danes se je pa marsikaj spremenilo in nemogoče stvari so postale mogoče. S francoske rečnice, kjer je vojvoda Windsorski nazadnje prebival kot letovišar, je vojvod-

ski par odpotoval preko Pariza do nekega pristanišča v Rokavskem zalivu kjer je počakal na odgovor angleškega kralja. Dva dni je vojvoda Windsorski čakal na povratek svojega poslanca, ki je sporočil kralju Juriju VI željo Windsorskega vojvode, da bi se rad vrnil z ženo v Anglijo. Poslanec vojvode Windsorskega se je z angleškim kraljem pogajal o pogojih za povratek nad dve uri. Prav natančno je bilo določeno, kako in kdaj bo prišel Windsorski vojvoda zopet v stik z angleško kraljevo rodbino.

Ob mnogih prilikah je Windsorski vojvoda izjavil, da hoče služiti z vsemi svojimi silami svoji domovini. V prepričanju, da služi domovini, je vojvoda tudi govoril po radiu iz Verduna lani med septembrsko krizo. Vedno pa je vztrajal pri odločitvi, da brez žene, ki jo je Angležem predstavil enostavno kot ženo, ki jo ljubi, ne bo nikoli več stopil na angleška tla.

V sredo 13. t. m. se je vojvoda z vojvodinjo pripeljal čez Rokavski preliv na angleškem rušilcu, ki je pristal v Portsmouthu. Mesto je bilo v temi, kakor so zdaj v temi vsa angleška obmorska mesta. Ob prihodu vojvode Windsorskega pa so razsvetlili pristanišče. Nekaj višjih uradnikov je lahko prisostvovalo prihodu bivšega angleškega kralja, ki ga je po izkrcanju pozdravil glavni poveljnik Portsmoutha s svojim štabom oficirjev in s častno četo mornarjev. Vojvoda je krepko stisnil poveljniku roko in mu predstavil vojvodinjo. Med tem se je zbralo v pristanišču nekaj občinstva in več mornarjev, ki so krepko vzklikali vojvodi in vojvodinji.

Nihče ne ve, kakšna naloga bo vojvodi zdaj v Angliji naložena. Se vedno je admiral angleške flote, feldmaršal angleške armade na kopnem in maršal zračne armade, kajti po abdikaciji ni izgubil vojaških činov. Med svetovno vojno, ko je bil še prestolonaslednik, je bil dodeljen v generalni štab maršala Frencha. Ne ve se tudi, kje bo vojvoda z vojvodinjo v Angliji prebival. Izvedelo se je samo, da se je iz Portsmoutha napotil naravnost v London.

Prva poroka med protiletalskim alarmom

Komaj je župan izrekel poročne besede, že so morali vsi bežati v zaklonišča

V sredo 6. septembra je opravil župan 9 pariškega okrožja prvo poroko med protiletalskim alarmom ob tulenju siren. Poročil je prvo plesalko iz Tabarina Renely in pariškega trgovca Varesa. Ko je župan izgovarjal besede v imenu zakona sta združena za vse življenje, se pričele pariške sirene tuliti in so zaznanje alarm ter nevarnost protiletalskega napada.

Župan je nadaljnje besedilo poročne poročnega obreda opustil, ter z novoporočencema zbežal v bližnje zaklonišče ter je pozabil celo novoporočencema čestitati. V zaklonišču je novoporočencema izrekel tradicionalne čestitke, na kar je mlada žena med navzočimi v zaklonišču v skladu s tradicijo nabirala prostovoljne prispevke za uboge v okrožju, kakor da ne bi grozila nevarnost vžgalnih in strupenih bomb.

80.000 Nemcev v Angliji

Angleške oblasti imajo v evidenci vse nemške državljane, ki prebivajo v Angliji. Posebna sodišča raziskujejo dokumente in življenjske podatke vseh Nemcev v Angliji. Po zdaj premoženje Nemcev v Angliji še ni bilo konfiscirano. In tisti Nemci, ki se niso pregrešili proti angleškim zakonom o obrambi dežele, lahko še vedno zapuste Anglijo.

Lord Halifax, nekdanji Edvard Wood, polkovnik pri dragoncih v Yorkshiru, je zapustil vojaško službo, ker mu je ohromela roka.

Samuel Hoare je bil med vojno na čelu vojaške Intelligence Service, potem pa v različnih misijah v Rusiji in v Italiji.

Lord Hankey, sedanjji minister brez listnice, je bil med vojno tajnik v ministertvu.

Osebnosti v angleški vladi

Dva člana nove angleške vlade sta bila že člana Asquithove in Lloyd Georgeve vlade med svetovno vojno od leta 1914 do 1918. To sta Winston Churchill in John Simon. Churchill je bil 4. avgusta 1914 prvi lord admiraltete, kakor je danes. John Simon je bil leta 1914 namestnik čuvarja državnega pečata, leta 1915 pa je bil angleški notranji minister. Toda ne dolgo, demisioniral je, ker se ni strinjal s predlogom o splošni vojaški obveznosti. Odsel je na fronto kot letalski oficir, kjer je bil do premirja.

Neville Chamberlain je bil med vojno župan v Birminghamu, leta 1917 pa je postal predstojnik oddelka za narodno obrambo v notranjem ministertvu.

Hore Belisha, sedanjji vojni minister, je bil ob koncu vojne major na fronti.

Živčna vojna se nadaljuje

Obenem s topovsko in bombno vojno se še vedno nadaljuje tudi živčna vojna, ki je za vse bojujoče se države svojzvestan sovražnik, proti kateremu se je težko boriti. V Nemčiji skušajo preprečiti žrtve živčne vojne z najstrožjimi kaznimi, ki lahko zadenejo poslušalce tujih radio postaj. Tudi Nemčija po načrtu Francozke vojske s pomočjo etrskih valov Francoze in Angoze. Zaradi tega se morajo tudi Francozi in Angoži boriti proti psihološkim vojnim metodam. Francozi so objavili geslo: Zamašite si ušesa, kajti sovražnik vam govori.

Pomen živčne in psihološke vojne danes je posebno očit, če primerjamo današnje razmere z onimi med svetovno vojno. Od leta 1914 do 1918 se nobena država ni sistematično borila v radio vojni. Clemenceau se je sistematično boril samo proti sovražnim vohonom z geslom: Molčite, ne zaupajte nikomur, sovražnik vas posluša!

Smrtna kazen za roparje med alarmom

Francoska vlada je izdala odredbo, po kateri grozi smrtna kazen tistemu, ki bi hotel izkoristiti alarmno stanje in kradli ali ropati v hišah in stanovanjih, ki jih prebivalci zapuste, medtem ko se poskrbijo v zaklonišča in kleti.

Ker se je dogodilo pri zadnjih alarmih v Parizu več tatvin v izpraznjenih stanovanjih največ v nočnem času, to se zločinci izpolnijo sistematično na oblasti v

Parizu na vseh javnih prostorih nalepile lepake z vsebino zakonske odredbe o kaznih za delikte v takem primeru.

Vsi francoski časopisi stalno objavljajo opozorila, da grozi smrtna kazen vsakomur, ki bi hotel storiti zločine tatvine in ropanja za časa alarmov.

Seja francoske akademije

Od priletka vojne z Nemčijo do predvčeršnjim so člani Francoske akademije razpravljali o pomenu besede »agrumec«. Določili so, naj se beseda uporablja kot beseda ženskega spola. Marsikomu se zdi, da bi francoski akademiki imeli pametnejši posel kot razpravljati o ženskem ali moškem spolu ene same francoske besede, med tem ko se bore francoske čete na fronti. V resnici pa je tako, da francoski znanstveniki, v vojnem času opravljajo svojo dolžnost kot znanstveniki in kot patrioti.

Požar na tovarni ladji

Malo pred prihodom italijanske ladje »Teresa« v Buenos Aires je nastal na parniku požar. Ladja je pripeljala v Ameriko tovor žvepla. Pristaniškim gasilcem se je posrečilo ogenj udušiti in rešiti ladjo popolnega uničenja.

Radioprogram

Četrtek, 21. septembra.

12: Zborovske pesmi (plošče). — 12:45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13:20: Iz domačih logov (radijski orkester). — 14: Napovedi. — 18: Fester spored radijskega orkestra. — 18:40: Slovensčina za Slovence (dr. Rudolf Kolaric). — 19: Napo-

vedi, poročila. — 19:30: Deset minut zabave. — 19:40: Nac. ura: Minist. za telegrafno vragojo iz Beograda. — 20: Originalna švicarska godba (Bratje Malensek). — 20:45: Reprodukcijski simfonični koncert. — 22: Napovedi, poročila. — 22:15: Lahka glasba (radijski orkester).

12: Slovenske pesmi (plošče). — 12:45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13:20: Oporodni koncert radijskega orkestra. — 14: Napovedi. — 18: Ženska ura: O konserviranju (Ivanka Simonič). — 18:20: Godba grenadirske garde (plošče). — 19: Napovedi, poročila. — 19:30: Sedanje stanje društva Rdečega križa v Jugoslaviji s posebnim oslom na dravsko banovino (viš. sv. Josip Skalar). — 19:40: Nac. ura: Inspekcija drž. obrambe. — 20: Koncert radijskega orkestra. — 21:10: Orgelski koncert, prof. Matija Tomc. — 22: Napovedi, poročila. — 22:30: Angleške plošče.

Sobota, 23. septembra.

12: Danes bodo plošče pele brez prestanka le vesele. — 12:45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13:20: Danes bodo plošče pele brez prestanka le vesele. — 14: Napovedi. — 17: Otroška ura: a) Selma Lagerlöf: Kako je Niels Holgerson popotoval z divjimi gosmi. — Povest v nadaljevanjih. b) Tetka Marička kramlja in prepeva. — 17:50: Pregled sporeda. — 18: Za delopust igra radijski orkester. 18:40: S poti po morju med otoki (Vladimir Regally). — 19: Napovedi, poročila. — 19:40: Nac. ura: Naši srednješkoli gradivo (Anton Dobrinovič iz Zagreba). — 20: O zunanji politiki (dr. Alojzij Kuhar). — 20:30: Zelena bratovščina. — Lovski pisan večer. — 22: Napovedi, poročila. — 22:15: Za vesel konec tedna igra radijski orkester.

MALIOGLASI

Beseda 50 par. davek posebej. Preklicni, izjave beseda Din 1.— davek posebej.

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznava.

RAZNO
Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 5 Din

Male oglase
»Slov. Narod«
sprejema upravo do 9. ure dopoldne.

PO PRIZNANO NIZKIH CENAH

50 PAR ENTLANJE
zavarovanje, vezene zavese, perila, monogramov, gumbovc. Velika zaloga perja po 7.— din. »Julijana«, Gosposvetska c. 12. & T.

KLISEJE
ENO VEČERAVNE JUGOGRAFIKA SV. PETRA NASIP 23

oglašuj v mali oglasnik »Slov. Narod«

SOBE
Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

OPREMLJENO SOBO
veliko, lepo in zračno nasproti gor. kolodvoru oddam bojišemu gospodu ali gosposdici takoj ali s 1. oktobrom. Naslov pove uprava »Slov. Narod«. 2778

ISCEM MAJHNO SOBO
opremljeno, s posebnim vno-dom, v Trnovem ali na Glincah. Ponudbe na upravo Sl. Naroda pod »Soba«. 2779

PRODAM
Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 15 Din

OREHOVA JEDRCA IN MED
dobite najceneje v »Medarnic, Ljubljana, Zidovska ul. 6. 6. T

SUHE HRUSKE, JABOLKA
10 kg din 55.—. Sune osenske češnje, zaborj 10 kg din 65.—. tranko vozina razpošilja G. Drechsler, Tuzla. 2780

PLETENE STEKLENICE
od 30 — 50 litrov — kdo ima naprodaj? Ponudbe s ceno na I. Oblak, Vrhnika, Svabičeva 1. 2782

POSEST
Beseda 1.— Din, davek posebej. Najmanjši znesek 15 Din

ABONDIRANO POSESTVO
lepo, ugodno naprodaj. Četrtrire od postaje Stična. — Novo gospodarsko poslopje, kjer se redi 10 goved in 8 prašičev, ter 3 zaraščene gozdne parcele. Pojavnika daje Mihael Omanen, Višnja gora. 2781

PARCELO 2000 kv. m.
med Vodnikovo in Celovško cesto prodam. Poltve se v gostilni Debeljak, Dravje. 2789

KATERA IZMED VAS ŽELI IZGLEDATI MLADA?

Senzacionalna iznajdba s pomočjo katere IZGINJAJO GUBE

Zelo 50 ml lahka izgledajo kakor da imajo samo 35 let.

Nov dragoceni ekstrakt kožnih celic — ravno tak kakor vitalni elementi v koži zdravega mladega dekleta. Odkril ga je znameniti profesor dunajskega vseučilišča, ki ga je pridobil iz skrivno izbranih mladih živali. Ta ekstrakt, imenovan »Bioceal«, je zdaj v rolni hrani za kožo Tokalon. Uporabljajte jo vsak večer. V vsakem trenutku vašega spanja bo Vaša koža vlekla te vitalne elemente. Vsako jutro, ko se zbudite, je Vaša koža jasnejša, svežja, bolj gladka — mlajša. Če dan uporabljate belo, nemastno kremo Tokalon. S to preprosto nego lepote lahko vsaka žena doseže, da bo videti za deset let mlajša, ter lahko dobi čudovito kožo in polt, s kakršno bi se mogla ponahati vsaka mladenka. S hrano in za kožo Tokalon so uspešni učinki vsakomur zaslužen, ali pa se denar vrne.

Makulturni papir

proda uprava »Slovenskega Naroda« Ljubljana, Knafljeva ulica šte. 5

NARODNA TISKARNA LJUBLJANA

IZVRŠUJE VSE VRSTE TISKOVIN PREPROSTE IN NAJFINEJŠE

ZAGONETNA SMRT KNEZA KOSTROVA

ROMAN

— No, dobro, pa naj bo, — mu je segel Murzajev po dolgem oklevanju v roko. Rok je točno osem in štirideset ur. Ko poteče ta rok, storim svojo uradno dolžnost.

— Hvala vam, — je dejal knez in stisnil Murzajevu roko. — Te usluge vam ne bom nikoli pozabil in vse življenje vam bom hvaležen za njo kot zvest prijatelj. Se eno vprašanje, — se je spomnil — ali morem verjeti, da zakonca Rybakova ta čas nikomur ne bosta izdala te tajne?

— O tem ste lahko prepričani, za oba jamčim jaz.

— A zdaj, Ivan Grigorjevič, oprostite, toda moram se posloviti. Bodite tako prijazni in pustite me samega z njo.

— Ne, Oleg Kirilovič, tega nikar ne zahtevajte od mene. Bojim se za vas. Malo prej sem bil priča vašega živčnega napada, ko ste izgubili oblast nad seboj. Ne bojim se za njo, temveč za vas.

— Ne bojte se! — je odgovoril Oleg Kirilovič mirno, — naj bo že kakršnakoli, končno je samo ženska. Nikoli bi si ne dovolil položiti roke na žensko, pa naj bi se zgodilo karkoli. Pogovor z njo mi bo lažji med štirimi očmi.

— In vendar bi želel, da bi bil za vsak slučaj

v bližini, če že ne morem prisostvovati vajinemu razgovoru, — je vztrajal Murzajev na svojem. — Če jamčite zase, ne morete jamčiti za njo, da ji ne šnila v glavo misel, odstraniti še brata kot nevarno pričlo.

— O nji imam še slabše mnenje od vas, — je odgovoril knez. — Po mojem mnenju je zmožna najgnusnejši dejanj — nasuti strupa v jed, insecinirati samomor, odstraniti sledove, ne bo se na drznila storiti kaj neposrednega, kar bi jo razkrinkalo Sicer da bo razumela, da je nisem razkrinkal sam, temveč da je tu še nekdo drug, ki ima v rokah nepobitne dokaze proti nji. Prosim, ne nasprotujem temu, da bi ostali v sosednji sobi. To bo bolj prikladnejše. Nočem preveč mučiti vaše vesti, zato vam prepustim pravico, da lahko prekršite obljubo po tem, kar boste slišali v sosednji sobi.

Murzajev je odšel v knezov kabinet. Tam je sedel v naslonjač pri vratih, ki jih je pustil priprta, samo z zaveso jih je zagnil. Kmalu je zaslišal, kako je knez pozvonil, rekoč:

— Naj pride gosposdina Maharadzevova!

XXI.

— Oprostite, dragi knez, da prihajam tako pozno, — je dejala Ariadna Georgijevna že na pragu z milim, dobrodušnim nasmehom. — Dovolite, da vam pojasnim, kje sem se zakasnila. Danes je nedeljek, torej dan, ko je bil umorjen moj ljubljenci, nepozabni knez Vsevolod. — je jela lagati. — Oprostite, toda kadarkoli spregovorim o tej smrti, vedno se mi začne tresti glas in solze mi silijo v

oči. Na policiji menda vsi z dobrodušnim Ivanom Grigorjevičem vred spe. Krutega morilca namreč še vedno niso izsledili...

— Slišal sem pa, da so mu že za petami, — jo je prekinil knez. — Ponedeljek ste omenili?

— Da so mu že za petami? Kdo je morilec? Ali imajo tehtne dokaze? Kakšne? — so se vspalja vprašanja Ariadne Georgijevne.

— Ničesar ne vem. Zdi se, da je v tem nekaj romantičnega. Murzajev je bil sam presenečen. Torej kaj vas je zadržalo?

— Vsak ponedeljek dam brati zadržnico za kneza Vsevoloda. Danes je pa moral duhovnik k nekemu z zadnjo popotnico in zato sem tako dolgo zadržala. Sicer bo pa za portretiranje že pretemno, kajne?

— Nekam preveč se zanimate za usodo mojega brata v nebeškem kraljestvu, — se je nasmehnil Oleg Kirilovič zagonetno. — Da, danes res ne bo kazalo nadaljevati portretiranje. Raje pokramljava

— Takemu človeku, kakor je bil vaš brat, je rajtudi brez molitev odprt. Ne molim samo zanj, temveč tudi za to, da bi si olajšala gorje. Razen tega pa prosim boga — morda to sploh ni krščansko, — da bi kaznoval morilca, ker je segel po življenju našega kneza, ki je bil znan daleč na okrog kot dober in plemenit mož.

— Ne vem, zakaj se mi zdi, da bo bog kmalu uslišal vašo molitev. Toda nikar ne obujajte spominov na ta žalostni, strašni dogodek... Že davno sem vas hotel vprašati, kako vam je uga-

jal rob in obleka, ki sem vam jo poslal na bratovo željo iz Petrograda?

— Zelo, bila sem vsa navdušena nad njo.

— In kako je pristojal obleki?

— Nisem ga še dala prišiti.

— Tako, a meni je povedala neka dama, ki ji dela obleke ista šivilja kakor vam, da je videla rob že prišit in da ji je zelo ugajal.

— Torej to vendarle ni ostalo prikrito? — se je zasmejala Ariadna Georgijevna mirno. — Res je, rob je prišit in obleka gotova, toda obleka je ne bom nikoli, ker bi bila morala prvič nastopiti v nji v družbi na dan najine zaroke.

— In to bi se bilo moralo zgoditi na svečanosti pri Celinskih, kaj ne?

— Da. Ko mi je pa pokojni Vsevolod sporočil, da se te svečanosti ne bo udeležil zaradi bolezni v vratu, sem takoj oblekla drugo obleko.

— Nekdo mi je pa povedal, da ste ga tam pričakovali in da samo zato niste plesali tretjega kola kadrijle. Kje pa imate tisto obleko?

— Kako to, kje? Doma v omari, seveda.

— Ali imate zaklenjeno?

— Kaj pa je danes z vami, Oleg Kirilovič? Zakaj se tako zelo zanimate za mojo garderobo? Seveda imam obleko doma zaklenjeno v omari. Toda to je stvar moje kornornice.

— Človek se včasih nehoti zanima za okus in celo za malenkosti tistega, ki mu je simpatični. V življenju ženske, posebno če je lepa, ne igra vprašanje njenih oblek zadnje vloge. Davi, ko sem se izprehajal med gredicami, kjer cvete mnogo novih rož, sem se spomnil na vas. Ali ljubite orhideje?

DNEVNE VESTI

— Predavateljski odsek Zveze kulturnih društev v Ljubljani vjudno prosi vse one p. p. gospe in dame, ki bi bili v letošnji sezoni pripravljene predavati pri društvih ZKD, da sporočijo tajništvo ZKD (Kazino II. nadstropje) svoj natančni naslov ter naslove predavanj.

— Meštrovičev spomenik viteškega kralja Aleksandra I. Zednitelja je izdelan in je bil večer poslan v Split, od koder ga bodo odpravili na Cetinje, kjer bo spomenik, ki je velika umetnina mojstra Meštroviča, prihodni teden slovesno odkrit.

— Diploma. Slovenska dijaška zadruga v Pragi nam sporoča: Iz vrst našega članstva je bil pretekli mesec diplomiran za elektrotehničnega inženirja g. Bruno Bantan iz Hrastnika. Čestitamo!

— Železniška zveza Pariz—Budimpešta preko Jugoslavije. Zaradi vojnega stanja med Nemčijo in Francijo je bila ukinita železniška zveza od Pariza čez Nemčijo do Budimpešte in Bukarešte. Od 7. septembra je v prometu simplon orient expres, ki je edina mednarodna železniška zveza med Parizom in Budimpešto. Da bi se omogočila ugodnejša zveza med Parizom in Budimpešto, so priklopili simplon orientu vagon, ki vozi do Ljubljane, kjer se priklopi brzemu vlaku za Budimpešto. Zveza med Parizom in Budimpešto je torej zdaj obnovljena preko Jugoslavije v smeri Rakke—Ljubljana—Pragersko—Kotoriba.

— Velika sadna razstava v Zagrebu. Zveza hrvatskih vinogradnikov in sadjarjev bo priredila prvo razstavo sadja banovine Hrvatske od 7. do 15. oktobra. Na razstavi bodo zastopana vsa področja sadjarstva in vinogradništva. Udeleženci imajo na železnici polovično vozilno. Interesanti naj se obrnejo na Savez hrvatskih vinogradarjev i vočera, Zagreb, Račkoga ul. 1.

— Zborovanje predstavnikov naše lesne industrije. Udruženje domače gozdne industrije je imelo na Sušaku plenarno sejo, na kateri so predstavniki lesne industrije iz vse države razpravljali o položaju, ki je nastal zaradi vojnih zapletitjav v Evropi ter o vseh škodljivih posledicah vojnih dogodkov za naš izvoz lesa. Sprejeta je bila obsežna resolucija, v kateri zastopniki naše lesne industrije predlagajo mere za preprečevanje hujših posledic zunanjih dogodkov v našem lesnem gospodarstvu.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo večinoma oblačno in nestanovitno vreme. Večerja je deževalo skoraj po vseh krajih naše države. Največ padavin so imeli v Kumboru. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 26, v Beogradu 25, v Sarajevu in Dubrovniku 24, v Zagrebu in Kumboru 23, na Rabu in Visu 20, v Ljubljani 18,2, v Mariboru 17,3. Davi je kazal barometer v Ljubljani 762,2, temperatura je znašala 11,0.

— Akcija za spojitve zagrebške trgovske in industrijske zbornice. V Beogradu se mudi predsednik zagrebške industrijske zbornice dr. Stjepan Krasnik. Predložil je ministru za trgovino in industrijo načrt za zapetno spojitve trgovske in industrijske zbornice. Dr. Krasnik je tudi predlagal, naj bi se pri banki upravi v Zagrebu ustanovil samostojen urad za zunanjo trgovino za območje hrvatske banovine.

— Triglavski dom na Kredarici je oskrbovan le do 25. septembra. Ostale Triglavske postojanke Staničeva koča, Aleksandrov dom, Vodnikova koča in koča pri Triglavskih jezerih so že zaprte. V Vratih je Aljažev dom oskrbovan do 2. oktobra, njegova okolica nudi izletnikom pestro sliko jesenske narave. Ob Bohinjskem jezeru je stalno oskrbovan »Zlatorog«, odtod je le tri ure oddaljen Dom na Komni, ki nudi prijeten oddih v sedanjih razburjavih dneh. Na Črni Prsti bo Orožnova koča oskrbovana do 1. oktobra, medtem ko je Malnarjeva koča že zaprta. Planincem je izkazano je neoviran posej Juljskih Alp in Kamniških planin. Krekova koča na Ratovcu ni več oskrbovana. Na Vrščici bo Erjavčeva koča odslej oskrbovana le ob sobotah in nedeljah. V Kamniških planinah je še zaprta Češka koča. Do 25. septembra pa sta redno oskrbovani 25. v Jermanovih vratih in Čojzova koča na Kokriškem sedlu, od 25. septembra dalje pa le ob sobotah in nedeljah do 31. oktobra. Stalno pa so oskrbovani Dom na Kravcu, Dom v Kamniški Bistrici, koča na Veliki Planini in Valvazorjev dom pod Stolom. Jesenska narava nudi obilne lepote planincem, zato pohitite v jesensko naravo. Vse informacije o planinskih izletih in postojankah dobite v pisarni SFD v Ljubljani, Aleksandrova cesta 4-I, telefon 40-56.

— Srečanje z medvedo. Iz Sarajeva poročajo, da sta dva Sarajevana v gozdu pod Bjelašnico srečala medvedo in medvedko z mladiči. Eden izmed Sarajevčanov je pripravil samokres, mladiči so se mu približali, nakar sta se Sarajevčana približala še stara dva. Medvedka je pograbila mladiča, ki se je najbolj oddaljil, nato pa se je medvedva družina počasi izgubila v gozd. Nenavadno srečanje z medvedo na

srečo ni imelo hujših posledic. Planinško društvo v Sarajevu pa je le opozorilo izletnike, naj ne hodijo sami brez dobrega vodnika v planine.

— Bežovska cesta od Zagreba do Samobora je dograjena in bo prihodnje dni izročena prometu zadnji dograjeni del ceste od Domaslova do Samobora. Ta del nove ceste je 5 km dolg in drži mimo Samobora ter ga bodo lahko podaljšali proti Bregani in Sloveniji. Čez zimo bodo dokončana pripravljajna dela in prihodnje pomlad bodo pričeli graditi traso od Samobora proti Sloveniji.

— V Hercegovini beštinjo nevinosti. Mestari poročajo da beštinjo zadnje dni po vsej Hercegovini velike nevinosti. V nekaterih krajih so napravile že ogromno škodo.

— Železno ručo so odkrili pri Šibeniku. V hribovju Trtar pri Šibeniku so odkrili obsežne sloje železne ruče. Nekateri Šibenikani so zmišljali za železno ručo pokupili in že prosili za dovoljenje, da smejo najdišča izkoristiti. Za analizo so ugotovili, da vsebuje ruča okrog 50 odstotka železa. Te dni bodo prišli v Šibenik domači geologi, ki bodo znanstveno preiskali teren, v katerem se železna ruča

— Slovejgorške novice. Staroslavni grad v Negovi, ki je bil zgrajen v 17. stoletju, so pričeli sedaj podirati in sicer na isti strani, kjer je lani zgorel.

— Fobreske novice. Za 10letno vzorno slovekoljubno delovanje je glavni odbor Rdečega križa odklical gg. Jospa Kogolca in Danila Vezjaka s srebrno kolajno. Karla Stržina Simona Letonja in Mirka Špela pa s pismenim priznanjem z diplomami. Vsi sodelujejo pri praznikem Rdečemu križu.

— Grob pri grobu. V splošni bolnici je umrla žena upokojenega mizarja državnih

— Lazi doktor aretirana. Zagrebška policija je aretirala nekoga Alberta Láznya, ki je na debelo sleparil ljudi na Hrvatskem in tudi v Sloveniji. Predal je v komisiji knjige denar pa je utajil. Predstavljal se je tudi za doktorja Alberta Coraka in za novinarka.

— Tatvina gonilnih jermenov. Oni čar ponohi je bilo vilmjeno na žagi Ivana Rotarja v Mešenju pri Zagorju. Vilmnici so odnesli dva gonilna jermena, dolga po 24 in 12 m vredna 1500 din. Kakor so ugotovili, so imeli tatovi s seboj kolesa in so se odpravili v smeri proti Savi.

— Oplenjena trgovina. V Lačji vasi v gornjegrajskem okraju so vdrl neznanci v trgovino Kristine Praznik in jo doboraba oplenili. V trgovini so vse razmetali ter odnesli 10 moških srajc, več kosov blaga za predpasnike, nekaj kloba, več kosov blaga za ženske obleke, precej belega platna, nahrbtnik 3 kg žgane kave in za okrog 100 din drobiža. Škoda, ki so jo vilmlici povzročili Praznikovi, znaša blizu 4000 din. Vilmlica sta bila dva in je bil eden obut v čevlje znamke Bata z gumijastimi podplati. Vilmlica sta pobegnila v smeri proti Nazariu.

— Tatvina konjskih komatov. Tudi tatovi na deželni kraje vse, kar jim pride pod roko. Pred dnevi sta se pripelja v Zameško na Dolenskem dva sumljiva mlajša človeka, ki sta ostala podnevi v bližnjem gozdu ponoči pa sta odnesla posestniku Antonu Dojnoviču s kožo ošest konjski komat. Posestniku Pavlu Žibertu pa sta tatova odnesla dva konjska komata vredna 2000 din.

— 400 fantov in deklet v pretepu. V bližini Šipačove železniške postaje Hrničji v srezu Bosansko Grahovo se je udeležilo žilo krvavega pretepa pred dnevi okrog 400 kmečkih fantov in deklet. Po starem običaju so se fantje in dekleta iz več vasi zbrali in šli nabirati lesnike v gozd. Po končanem delu so se zbrali na neki planoti in se zabavali s plesom in petjem. Eden izmed fantov pa je nenadoma začel streljati s samokresom. To je dalo povod za pretep s koli, v katerem so sodelovali fantje in dekleta. Več fantov in eno deklico so bili težje ranjeni.

Mariborske in okoliške novice

— Najcenejše duševno razvedrilo v Mariboru nudi abonma v gledališču. Za osem mesečnih obrokov po 25 do 42 din v parterju, po 16 do 24 din na balkonu, po 8 do 21 din na galeriji in po 12 do 47 din na ložnih sedežih dobi abonent 14 dramskih, 7 glasbenih predstav in en koncert, torej skupno 22 večerov. Ker se že bliža čez jubilejne otvoritve, se priporoča čim skorajšnji prijava pri gledališki blagajni.

— Iz vrst rotarcev. Guverner jugoslov. rotarskega distrikta inž. Radovan Alaupovič iz Zagreba je posetil mariborske rotarce. Na kolodvoru so ga sprejeli številni mariborski rotarji s predsednikom inž. Slavjemerjem na čelu. Guverner jugosloven. rotarskega distrikta je prisostoval rednemu ponedeljkovemu sestanku mariborskih rotarcev, o katerih angelnem delovanju se je guverner pohvalno izrazil.

— Fobreske. Poročila sta se gledališki igralec Ljudevit Črnobrič in gđ. Draga Vrečko, zdravnik dr. Cundrič in gđ. V. Pajterjeva. Mladoporočencem obilo sreče!

— Nočno ležarniško službo imata ta teden Albaneževja lekarna pri sv. Antonu na Frankopanova 18, ter Koinjova lekarna pri Mariji pomagaj na Aleksandrovi cesti 1.

— Razne vesti. Na Aleksandrovi cesti sta trčila neki tovorni avto in kolesar Josip Kranjc s Koroske ceste. Pri tem je bilo kolo popolnoma razbita, dočim je kolesar po nesrečnem naključju odnesel zdravo kolo. — Na Meljaki cesti se je zgrudil na tla mestni pometlač Josip Krajnc in so ga morali mariborski reševalci odpremiti v bolnico. — Na sejniški je neki konj brcnil konja posestnika Hauptmanna iz Košakov ter mu zlomil nogo. Hauptmanovega konja so morali zaklati. — V stanovanju Maksa Horiča iz Ruš se je vlihtapil neznan žilkevce, ki je odnesel oblek in perila v vrednosti okoli 800 din. Tudi posestnica Antonija Pavlič iz Sv. Lovrenca na Pohorju je imela nezarežen obisk. Neki tat ji je odnesel oblek in drugih predmetov v vrednosti okoli 700 din, dočim je stanovalka Margareta Vulić odkodovana za

okoli 1000 din. — Doslej neznan žilkevce so vdrl tudi v stanovanje Franca Glaserja na Janjevi gori pri Šibenici ter odnesli star srebrni denar ter 350 din gotovine.

— Sokolski nastop v Kamnici. V nedeljo 24. t. m. priredi odsek matičnega Sokola v Kamnici svoj prvi telovadni nastop. Dopoldne ob 9. so vaje za nastop, popoldne ob 2. pa je zbiranje za povorko pod Lorenčevico gostilno. Odtod se razvije povorka skozi Kamnico do telovadnice, kjer bo ob 15. telovadni nastop. Kamniški Sokoli se že delj časa pripravljajo, da pokažejo, da je tudi pri njih padla sokolska misel na rodovitna tla. Sokol Maribor matica poziva vse članstvo, narasaj in nakoljevalce in netelovadce ter Sokole in nakoljevalce telega nastopa najmlajši sokolske edince. Klor ima kraj, naj pride v troju, ostali v četvi z znakom. Zbor vseh se v nedeljo na omenjenem zbirališču.

— Zanimiva pravda. Pred mariborskim krožnim sodiščem teče že več mesecev pravda, ki jo je vložila tvrdka »Unio« d. o. o. z. v Mariboru po svojem odvjetniku dr. E. Bučarju proti tvrdki »Fox«, proizvođača čistil za Jugoslavijo v Mariboru, in sicer zaradi neobjave reklame in neresene oznake blaga. V svoji tožbi zahteva Unio od tožene stranke 30.000 din odškodnine. Tvrdka »Unio« toži med drugim tvrdko »Fox«, da se je poslužila v svojih listih na razne zadruge navedbe, da je 100% v domačih rokah in da nima sedaj nobenih obveznosti napram matičnim podjetjem. Ta trditve pa je v smislu navedbe tvrdke »Unio« neresenica. Tvrdka »Fox« je po svojem odvjetniku dr. Pretnarju vložila pri okrožnem sodišču odgovor na tožbo, v kateri spodbija vse navedbe v tožbi ter dokazuje, da je podjetje zares 100% v slovenskih rokah. Proces je zbudil zlasti v mariborskih trgovskih krogih veliko pozornost in se z velikim zanimanjem pričakuje izid te zanimive tožbe.

— Mariborsko vreme. Maksmalna temperatura 21,3, minimalna temperatura 12,5. Večera popoldne se je vili ploha in je deževalo skoraj do večera.

— Slovejgorške novice. Staroslavni grad v Negovi, ki je bil zgrajen v 17. stoletju, so pričeli sedaj podirati in sicer na isti strani, kjer je lani zgorel.

— Fobreske novice. Za 10letno vzorno slovekoljubno delovanje je glavni odbor Rdečega križa odklical gg. Jospa Kogolca in Danila Vezjaka s srebrno kolajno. Karla Stržina Simona Letonja in Mirka Špela pa s pismenim priznanjem z diplomami. Vsi sodelujejo pri praznikem Rdečemu križu.

— Grob pri grobu. V splošni bolnici je umrla žena upokojenega mizarja državnih

»Atek« mariborskih novinarjev umrl Ob svezem grobu državnega tožilca dr. Ivana Hojnika

Maribor 19. septembra. Nenadno je smrt pokosila njegovo življenje. Se ves mlad in krepek se nam je zdel državni tožilec dr. Ivan Hojnik ko ga je nepričakovano zadela kap in ga priklenila na posteljo, s katere se ni več dvignil. Ravno 1. avgusta je nastopil svoj šestdesetletni dopust, ki se ga je zelo veselil. Toda prišlo je drugače. Na dan, ko bi moral spet nastopiti službo, ga bodo pokopali.

Pokojni dr. Ivan Hojnik je bil izklesan iz posebnega kova. Pod našim zelenim Pohorjem se je rodil, v prelepi Zgornji Polskavi. 1. marca 1884 je zagledal luč sveta. Studiral je v Mariboru in pozneje v Št. Pavlu na Koroskem, kjer je maturiral. Pravne študije je dovršil v Gradcu, kjer se je živahno in neustrašno udeležoval v tamornjem akademskem društvu »Tabor«, kjer so se zbirali zavedni narodno radikalno usmerjeni slovenski študentje. Tudi mladi Ivan Hojnik je bil med njimi, in se je že v mladih letih navzel nacionalno borbenega duha, ki ga je prevečal skozi vse njegovo življenje. 28. decembra 1909 je bil pripušen v sodno prakso pri mariborskem okrožnem sodišču. V juniju 1910 je bil imenovan za asistentanta, leta 1915 za sodnika v Ljubljani pozneje v Kamniku in v Postojni. Po prevaritu je prišel v Maribor, kjer je bil najprej preiskovalni sodnik, pozneje državni tožilec. Na tem mestu je ostal do bolezn, ki ga je ugrabila ljubljenskim svojcem, ko je bil v polni moški dobi 35 let.

Pokojni dr. Ivan Hojnik je bil pri vseh

Iz Ptujja

Drzva vlom. V Jurovcih pri Sv. Vidu se je v gostilni Pen nenadoma pojavil okoli 5. ure zjutraj neki neznan moški, ki je s samokresom v roki vdrl v spalnico, kjer sta spali gostilničarka Kristina Pen in njena hči Elza Rižner. Vilmnici je obe ženske zbudili iz spanja ter od njih zahtevali denar. Preiskal je vse omare ter odnesel več obelk. Napotil se je nato še v gostilniško sobo, kjer je odnesel več jstvin. Škoda znaša din 2000. Po izvršenem delu je pobegnil, ter je ostala vsaka sled za njim brezuspesna.

Iz zasade ustreljen. V nedeljo popoldne se je napotil 24 letni gostilničarjev sin Josip Pulko iz Zetla na obisk k znancom v Podčerku. Ko se je pozno ponoči vrnil domov v Zetale, si je izbral preko travnikov bližnjico. Ko je pri nekem gozdu hotel zopet zaviti na glavno cesto, je nenadoma z njegovim hrbtom počil strel in Pulko se je smrtno zadet zgrudil na tla. Seve pozneje so našli ranjenca vsega krvavega ob obestnem jarku ter ga prenesli v bližnjo hišo, kjer so mu nudili prvo pomoč. Vsaka pomoč pa je bila zaman, ker je Pulko že nekaj trenutkov po prenosu v hišo izdihnil zaradi notranje izkrvavitve. O skrivnostnem napadu so bili takoj obveščeni orožniki, ki so odredili prenos trupla v mrtvašnico, kjer so izvršili obdukcijo. Za napadalcem pa poizvedujejo orožniki. Ne ve se, ali gre za maščevanje, ali pa je bil kak divji lovec na preži za divjavo.

Zopet ogenj. Pri posestniku Francu Rojku v Krčevini pri Ptujju se je vnela stanovanjska hiša, ki je do tal pogorela. S postopnem vred so zgoreli tudi vsi poljski pridejki, razen tega pa tudi pohištvo namjenika Muršeca. Škoda znaša okoli din 30.000. Orožniki so aretirali neko osebo, ki je osumljena, da je oženj podtaknila.

Padež z motorja. Pri Sv. Janžu na Dr. p. se je v noči na nedeljo pripetila huda nesreča motorista. Usodne noči je vozil z motorjem 35-letni Vincenc Stuhec iz Pobrežja pri Mariboru neko osebo iz Sv. Janža na Dr. p. v Maribor. Ko se je ponoči vrščal domov, se je na cesti zaletel v dva motorista. Suneč je bil tako močan, da je stu-

želec Ana Freitag, stara 78 let. Na Pobrežju je umrla v Stranski ulici št. 5 zamebnica Marija Cepe. Zaljučnim naše globoko sožalje.

— V kleti zakopan prihranek ukrađeni. Posestnik Ivan Rankovec iz Pol pri Framu je svoje prihranke hranil v neki pločevinasti skatli, ki jo je zakopal v klet. V pločevinasti posodi je imel 1400 din. Ko je hotel priložiti nov znesek, pa je moral ugotoviti, da je skatla izgubljena in da jo je ukrađel neznan žilkevce, ki je v klet preskakal in prekopa. Tatvine je osumljen neki sosed, ki je očitvidno vedel, da skravljuje Rankovec svoje prihranke v kletnih prostorih. Orožniki so osumljenega moškega zaslišali in preiskali. Tajil je krivdo in tudi denarja niso našli pri njem.

— Okradena odvetoalkova žena. Zena mariborskega odvetoalka dr. Pretnarja je najela novo služkinjo, ki jo je dobila pri tukašnji Borzi dela. Ko je odvetoalkova žena z novo služkinjo prišla v stanovanje v Čirni Metodovi 18, je ga. Pretnarjeva za kramsek stopila v spalnico, dočim je služkinja čakala v kuhinji. Ko se je Pretnarjeva spet vrnila v kuhinjo, pa je nova služkinja izgubila, z njo vred pa tudi denarnica, ki je bila v kuhinjski omari in v kateri je bilo okoli 300 din gotovine. Za tatvinsko služkinjo poizveduje policija.

— Lastno hišo zažgal. V Krčevini pri Ptujju je zgorela domačija posestnika Franca Rojka. Zgorela je zaloga krme in živinjskih potrebin. Pri tem je dobil občutne opkebine najemnik Josip Muršec. Orožniki so sedaj aretirali zaradi sumna požiha lastnika hiše Franca Rojka, ki je priznal, da je zažgal lastno hišo. Zagovarjati se bo moral zaradi tega pred sodniki.

— Napačna identifikacija. Poročali smo o smrtne skoku nekoga Hermana Bobeka v Dravo. Sedaj pa se je ugotovilo, da je bila identifikacija skakalca v Dravo nepravilna. G. Herman Bobek namreč živi, pač pa je škobil Dravo neki Viktor Jenen, ki je slučajno imel pri sebi legitimacijo g. Hermana Bobeka. Legitimacijo je Viktor Jenen odrgel predno se je pognal z državnega mostu v Dravo. Na ta način so oblastva domnevala, da gre za protivojno smrt osebe, ki je identična s sliko v odvreni legitimaciji. Polzvedbe pa so doglale da temu ni bilo tako.

— V Dravi utonil. Pri Sv. Ožboltu v Dravski dolini se je hel kopa v Dravo 61-letni Franc Razvošič. Mož je bil precej vilen. Ob neki sta čakala nanj dva tovariša, ki sta nenadno opazila, kako se izgublja v valovih. Tekla sta ob obrežju Drave in posrečilo se jima je, da sta ga pri Vurbergu potegnili iz vode. Telo potoparja je bil že mrtve.

Lepi uspehi Vl. Skrbinška v Skoplju

Ob enomesečnem gostovanju odličnega mariborskega režiserja Maribor, 19. septembra

Kakor smo že poročali, je hel režiser in igralec Narodnega gledališča v Mariboru g. Vladimir Skrbinšek na enomesečno gostovanje v Skoplju. Že takoj po začetku je hel velik uspeh, kar vse mariborske prijatelje njegove odraše umetnosti iskreno veselil. O tem uspehu prepričujejo kritike v vseh beograjskih dnevnih.

— Pravač piše ob Skrbinškovem gostovanju: »Prvak mariborskega gledališča Vladimir Skrbinšek se nahaja na enomesečnem gostovanju v skopljskem Narodnem gledališču. Skrbinšek je stari znanec skopljskega občinstva. Postavil je komad »Hudičev učencec« od Bernarda Shawa in je igral v njem glavno vlogo. Na splošno zadovoljstvo občinstva. Gledališka uprava je srečno izbrala ta komad za začetek svojega letošnjega dela. Njegov uspeh je v prvi vrsti zasuga režije gosta, o tem smo prepričani, a potem posameznih igralskih tovarišev. Tokrat je imela kompozicija scen emocij in izenačen slog. Vse to je ustvarilo na odru zelo živo atmosfero. Lahko smo opazili najbolj žive scene v trenutkih življenjskega poleta, vzburjena razgibanosti in tragike. V igri se je odlikoval, kakor smo tudi pričakovali g. Skrbinšek v vlogi revolucionarja Richarda Dudgeona, poleg katerega se je krstalo vse dejanje celo takrat, kadar ni bil na odru, ampak so ga samo občutili kot prisotnega. Na koncu lahko rečemo, da je premlera »Hudičev učencec« odigrana z upehom, a to je obenem tudi uspeh g. Skrbinška, čigar gostovanje bo z ozirom na to premiero ostalo dolgo v spominu gledališkega občinstva v Skoplju.«

V silnem smislu sta objavila priznani kritiki tudi »Politika« in »Vreme«. Prodomer uspeh g. Vladimira Skrbinška ob enomesečnem gostovanju v Skoplju je hkrati uspeh naše odraše umetnosti sploh.

Kalvarijo čistijo

Nekaj umestnih pripomb in predlogov Maribor, 19. septembra

Našo prelepo Kalvarijo so začeli čistiti na vseh koncih in krajih. Te vesti so veselili vsi številni prijatelji in obiskovalci naše Kalvarije. Ob tej priliki pa je potrebno, da izrazimo nekaj misli in predlogov, ki se zdijo aktualni in koristni.

Vzemimo n. pr. prostor okoli cerkve. Tako bogat je po svojem razgledu, pa toliko revnejši na svojem položaju. Edina klop je tukaj, pa še ta na mestu, kjer tudi najneščenemu vremenu najbolj vleče. Sedaj prihaja čas, ko si človek želi jutranjega in večernega zraka in sonca. Zaradi tega več klopi na vzhodni in zapadni strani!

Pa tudi tisti umranci kot z grmičevjem in trnjem na levi strani pred cerkvijo ne dela ugodnega in prijetnega vtisa, zlasti ne na tujca, ko prihaja na vrh, pa se ustavi pred to umazanijo. Vsaj nekoliko skrbne prizadevnosti, pa bo na mah celotna slika popolnoma drugačna kakor je danes.

Končno naj se omenimo in znova sprožimo vprašanje razglednika. Vsaj nekaj bi morali napraviti, kar naj bi tuju pokazalo važnejše točke Maribora ter njegove okolice. Slej ko prej je nereseno tudi vprašanje primernega bifeja ali švicarije.

Potem se steza in poti, ki jih sedaj čistijo! Potrebno bi bilo izvesti tudi v zgornjem delu omrežje odvodov, zlasti tam, kjer se na razoranih mestih že od daleč vidi posledice erozije vode ob nalivih. Skoraj je škoda čiščenja sredine poti, če niso pred tem temeljito izpeljali odvodov. To velja zlasti za glavno vodno pot med predzadnjo in zadnjo kapelico.

Olepnana in temeljito očiščena Kalvarijevca. Počuba je, da Mariborčani se vse tujece, oPočuba je, da Mariborčani se vse premalo cenimo to svojo lepo sprehodno in razgledno postojanko, ki je v neposredni bližini mesta.

Vlom v Arbeiterjevo pisarno pojasnjen

Tatinska brata sta zaprtila 3000 din v Zagrebu z ženskami

Maribor, 19. septembra

Poročali smo o drznem vlamu v noči na 8. septembra t. l. v pisarno tvrdke J. Arbeiter v Dravski ulici. Storilci so prišli v notranjost pisarne z dravske strani. S silo so odprli vrata, nato pretrkali vse kote in omare. Končno so našli ročno železno blagajno, ki so jo kratkotalo odnesli. V blagajni je bilo 3000 din gotovine.

O drznem vlamu obveščena mariborska policija je takoj pričela s poizvedovanji ter je ubrala pravilno sled. Vlomna sta bila osumljena mladeniči Arbeiterjeve hiše. Toda mladeniča sta izginila kakor kafa. Eden od obeh pa se je večerjaj spet pojavil v Mariboru, kjer ga je agent tukašnje policije aretiral. Pri zaslišanju na policiji je spočelka tajil vsako krivdo in je bil naravnost ogorčen, da so ga osumili vloma. Ko so ga pa vprašali, odkod ima novo obleko, kje je bival zadnje 14 dni in kaj je delal, je mladenič zašel iz protislova, tako da mu ni preostalo nič drugega, kakor da je v lom priznal. Dejal je, da je izvršil vlom skupno s svojim mlajšim bratom. Blagajno sta razbila ob Dravi, nato pa sta jo vrgla v vodo. Z denarjem sta odpotovala v Zagreb, kjer sta ga zaprtila z ženskami. Od ukrađene denarja sta si še kupila obleko. Ko pa jima je znanj prijeljela nazaj v Maribor, nekaj ur po priznanju je policija izsledila tudi mlajšega brata, ki je takoj priznal vlom. Sta to 18-letni Maks in 19-letni Rajmund Januš, ki sta bila po končanem zaslišanju izročena v zapore tukašnjega okrožnega sodišča.

Iz Brežic

— Popravilo mosta čez Savo in Krko. Z bojaznjo smo zasledovali v sadnjem Gasu, kako opasno oksidira železna konstrukcija našega mosta, ki je eden najlepših in najdaljših v naši banovini, saj je dolg preko pol kilometra. Banaska uprava je po predhodni licitaciji oddala dela za očiščenje in preplekanje mostu nekemu ljubljanskemu podjetniku, ki je pričel z delom že pred dobrim tednom. Žel. konstrukcije se bodo precizno in natančno prečiščile, nakar bodo oba dela mosta dvakrat preplekali najprej s zeleno-modro oljnato barvo. S tem bo dobil most povsem drugo lice in bomo lahko nanj ponosnejši.

Windsorski vojvoda po treh letih v Angliji

Bivši angleški kralj se je s svojo ženo, ki jo ljubi, vrnil v domovino

Pred tremi leti se je Windsorski vojvoda vrnil v svojo domovino. Tri leta so potekla od dneva, ko se je Edvard VIII. odpovedal angleškemu prestolu. Ko je zapustil Anglijo kot Windsorski vojvoda, je svojim prijateljem zatrdil, da se ne bo nikoli več vrnil brez svoje žene. Danes je Wallis Warfield Simpsonova s svojim možem, bivšim angleškim kraljem Edvardom VIII. na Angliji.

Pred tremi leti je Edvardova odločitve presenetila ves svet. Od tega dogodka so danes se je pa marsikaj spremenilo in nemogoče stvari so postale mogoče. S francoske riviere, kjer je vojvoda Windsorski nazadnje prebival kot letovišar, je vojvod-

ski par odpotoval preko Pariza do nekega pristanišča v Rokavskem zlivu kjer je počakal na odgovor angleškega kralja. Dva dni je vojvoda Windsorski čakal na povratek svojega poslanca, ki je sporočil kralju Juriju VI. željo Windsorskega vojvode, da bi se rad vrnil z ženo v Anglijo. Poslanec vojvode Windsorskega se je z angleškim kraljem pogajal o pogojih za povratek nad dve uri. Prav natanko je bilo določeno, kako in kdaj bo prišel Windsorski vojvoda zopet v stik z angleško kraljevsko rodbino.

Ob mnogih prilikah je Windsorski vojvoda izjavil, da hoče služiti z vsemi svojimi silami svoji domovini. V prepričanju, da služi domovini, je vojvoda tudi govoril po radiu iz Verduna lani med septembrsko krizo. Vedno pa je vztrajal pri odločitvi, da brez žene, ki jo je Angležem predstavil enostavno kot »ženo, ki jo ljubi«, ne bo nikoli več stopil na angleška tla.

V sredo 13. t. m. se je vojvoda z vojvodinjo pripeljal čez Rokavski preliv na angleškem rušiču, ki je pristal v Portsmouthu. Mesto je bilo v temi, kakor so zdaj v temi vsa angleška obmorska mesta. Ob prihodu vojvode Windsorskega pa so razsvetlili pristanišče. Nekaj višjih uradnikov je lahko prisostvovalo prihodu bivšega angleškega kralja, ki ga je po izkrcanju pozdravil glavni poveljnik Portsmoutha s svojim stabom oficirjev in s častno četo mornarjev. Vojvoda je krepko stisnil poveljniku roko in mu predstavil vojvodinjo. Med tem se je zbralo v pristanišču nekaj občinstva in več mornarjev, ki so krepko vzklikali vojvodi in vojvodinji.

Nihče ne ve, kakšna naloga bo vojvodi zdaj v Angliji naložena. Se vedno je admiral angleške flote, feldmaršal angleške armade na kopnem in maršal zračne armade, kajti po abdikaciji ni izgubil vojaških činov. Med svetovno vojno, ko je bil še prestolonaslednik, je bil dodeljen v generalni štab maršala Frencha. Ne ve se tudi, kaj bo vojvoda z vojvodinjo v Angliji prebival. Izvedelo se je samo, da se je iz Portsmoutha napotil naravnost v London.

Živčna vojna se nadaljuje

Obenem s topovsko in bombno vojno se še vedno nadaljuje tudi živčna vojna, ki je za vse bojujoče se države svojevrsten sovražnik. Proti kateremu se je težko boriti. V Nemčiji skušajo preprečiti žrtve živčne vojne z najstrožjimi kaznimi, ki lahko zadenejo poslušalce tujih radio postaj. Tudi Nemčija po načrtu obvešča po svoje s pomočjo etrskih valov Francoze in Angleže. Zaradi tega se morajo tudi Francozi in Angleži boriti proti psihološkim vojnim metodam. Francozi so objavili geslo: Zamašite si ušesa, kajti sovražnik vam govori.

Pomen živčne in psihološke vojne danes je posebno očit, če primerjamo današnje razmere z onimi med svetovno vojno. Od leta 1914 do 1918 se nobena država ni sistematično borila v radio vojni. Clemenceau se je sistematično boril samo proti sovražnim vohunom z geslom: Molčite, ne zapajte nikomur, sovražnik vas posluša!

Smrtna kazen za roparje med alarmom

Francoska vlada je izdala odredbo, po kateri grozi smrtna kazen tistemu, ki bi hotel izkoristiti alarmno stanje in krasti ali ropati v hišah in stanovanjih, ki jih prebivalci zapuste, medtem ko se poskrjuje v zaklonišča in kleti.

Ker se je dogodilo pri zadnjih alarmih v Parizu več tatvin v izpraznjenih stanovanjih največ v nočnem času, ko se zločinci pravih izkrcanostv so oblasti v

Parizu na vseh javnih prostorih nalepile lepake z vsebino zakonske odredbe o kaznih za delikte v takem primeru. Vsi francoski časopisi stalno objavljajo opozorila, da grozi smrtna kazen vsakomur, ki bi hotel storiti zločine tatvine in ropanja za časa alarmov.

Seja francoske akademije

Od pričetka vojne z Nemčijo do predvčerajšnjim so člani Francoske akademije razpravljali o pomenu besede »sagrumes«. Določili so, naj se beseda uporablja kot beseda ženskega spola. Marsikomu se zdi, da bi francoski akademiki imeli pametnejši posel kot razpravljati o ženskem ali moškem spolu ene same francoske besede, med tem ko se bore francoske čete na fronti. V resnici pa je tako, da francoski znanstveniki, v vojnem času opravljajo svojo dolžnost kot znanstveniki in kot patrioti.

Požar na tovarni ladji

Malo pred prihodom italijanske ladje »Teresa« v Buenos Aires je nastal na pristanišču požar. Ladja je pripeljala v Ameriko tovar žvepla. Pristaniškim gasilcem se je posrečilo oženi udušiti in rešiti ladjo popolnega uničenja.

Radioprogram

Četrtek, 21. septembra.
12: Zborovske pesmi (plošče). — 12.45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13.20: Iz domačih logov (radijski orkester). — 14: Napovedi. — 18: Pester spored radijskega orkestra. — 18.40: Slovensčina za Slovence (dr. Rudolf Kolarčič). — 19: Napo-

ved, poročila. — 19.30: Deset minut zabave. — 19.40: Nac. ura: Minist. za tale-mno vzojo iz Beograda. — 20: Originalna švicarska godba (Brajte Malenk). — 20.45: Reprodukiran simfonični koncert. — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Lahka glasba (radijski orkester).

Petek, 22. septembra.
12: Slovenske pesmi (plošče). — 12.45: poročila. — 13: Napovedi. — 13.20: Oporodni koncert radijskega orkestra. — 14: Napovedi. — 18: Ženska ura: O konseviranju (Ivanka Simonič). — 18.20: Godba grenadirke garde (plošče). — 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Sedanje stanje društva Rdečega križa v Jugoslaviji s posebnim ozir na dravsko banovino (via. sv. Josip Skalar). — 19.40: Nac. ura: Inspekcija drž. obrambe. — 20: Koncert radijskega orkestra. — 21.10: Orgelski koncert, prof. Matija Tomc. — 22: Napovedi, poročila. — 22.30: Angleške plošče.

Sobota, 23. septembra.
12: Danes bodo plošče pele brez pre-stanka le veselo. — 12.45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13.20: Danes bodo plošče pele brez pre-stanka le veselo. — 14: Napovedi. — 17: Otroška ura: a) Selma Lagerlöf: Kako je Niels Holgerson potoval z divjimi gosmi. — Povest v nadaljevanjih. b) Tetka Marička kramlja in prepeva. — 17.50: Pregled sporeda. — 18: Za delopust igra radijski orkester. 18.40: S poti po morju med otoki (Vladimir Regally). — 19: Napovedi, poročila. — 19.40: Nac. ura: Naši srednjeveški gradovi (Anton Dobrinovič iz Zagreba). — 20: O zunanji politiki (dr. Alojzij Kuhar). — 20.30: Zelena bratovščina. — Lovski pisan večer. — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Za vesel konec tedna igra radijski orkester.

Prva poroka med protiletalskim alarmom

Komaj je župan izrekel poročne besede, že so morali vsi bežati v zaklonišča

V sredo 6. septembra je opravil župan 9 pariškega okrožja prvo poroko med protiletalskim alarmom ob tulenju sirene. Poročil je prvo plealko iz Tabarina Remely in pariškega trgovca Varese. Ko je župan izgovarjal besede v imenu zakona sta združena za vse življenje, se pričele pariške sirene tuliti in so zaznanje alarm ter nevarnost protiletalskega napada. Župan je nadaljeval besedilo civilnega poročnega obreda opustil, ter z novoporočencema zbežal v bližnje zaklonišče ter je

pozabil celo novoporočencema čestitati. V zaklonišču je novoporočencema izrekel tradicionalne čestitke, na kar je mlada žena med navzočimi v zaklonišču v skladu s tradicijo nabirala prostovoljne prispevke za uboge v okrožju, kakor da ne bi grozila nevarnost vžigalnih in strupenih bomb. Kmalu nato je bilo alarma konec, zakonca Varese pa se lahko pobahata, da sta bila prva, ki sta postala med alarmom mož in žena.

80.000 Nemcev v Angliji

Angleške oblasti imajo v evidenci vse nemške državljane, ki prebivajo v Angliji. Posebna sodišča raziskujejo dokumente in življenjske podatke vseh Nemcev v Angliji. Do zdaj premoženje Nemcev v Angliji še ni bilo konfiscirano. In tisti Nemci, ki se niso pregrešili proti angleškim zakonom o obrambi dežele, lahko še vedno zapuste Anglijo.

Lord Halifax, nekdanji Edvard Wood, polkovnik pri dragoncih v Yorkshiru, je zapustil vojaško službo, ker mu je ohromela roka. Samuel Hoare je bil med vojno na čelu vojaške Intelligence Service, potem pa v različnih misijah v Rusiji in v Italiji. Lord Hankey, sedanjí minister brez listnice, je bil med vojno tajnik v ministru-stvu.

Tudi bacile so evakuirali

V pariškem Pasteurjevem zavodu negujejo v največjih količinah razne vrste bacilov, ki jih uporabljajo pri izločevanju serumov in cepiva proti nevarnim infekcijskim boleznim.

Ce bi sovražna letala bombardirala Pariz, bi prebivalstvu pretila tudi ta nevarnost, da bi zaloge bacilnih kultur pri eksplozijah vrglo iz zaščitenih in varnih krajev. Zato so iz Pasteurjevega zavoda evakuirali tudi vse bacile. Bacilne kulture in zraven spadajoče laboratorije so prenesli iz Pariza na deželo.

Zavod je založil tudi vse bolnišnice in lazarete z zadostnimi količinami serumov in cepiva, katerega bi v preneseljenih okrožjih in v vojaškem področju zdravniki potrebovali ob morebitnem izbruhu nevarnih epidemij. Od začetka mobilizacije v Franciji ni v Parizu večjih zalog nevarnih bacilov v Pasteurjevem zavodu.

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Prekriti, izjave beseda Din 1— davek posebej. Za pisane odgovore glede naših oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznava.

RAZNO

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

SOBE

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

Male oglase

»Slov. Narod«
sprejema oprava do 9. ure dopoldne.

ISCEM MAJHNO SOBO

opremljeno, s posebnim vhom. v Trnovem ali na Glincah. Ponudbe na upravo Sl. Naroda pod »Soba«. 2778

PO PRIZNANO NIZKIH CENAH

si nabavite najboljše moške obleke, perilo in vse potrebne oblačila pri P. RESKERJU, Ljubljana, Sv. Petra cesta 14 I. T.

PRODAM

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

50 PAR ENTLANJE

azuriranje, vezanje zaves, perila, monogramov, gumbe. Velika zaloga perja po 7.— din. »Julijana«, Gosposvetska c. 12. I. T.

SUHE HRUSKE, JABOLKA

10 kg din 55.—. Suhe bosenske češnje, zabolj 10 kg din 65.—. Franko vozna razpošilja G. Drechsler, Tuzla. 2780

KLIŠEJE

»Slov. Narod«
v mali oglasnik

PLETENE STEKLENICE

od 30 — 50 litrov — kdo ima naprodaj? Ponudbe s ceno na I. Oblak, Vrhnika, Švabičeva 1. 2782

oglašuj

v mali oglasnik »Slov. Narod«

POSEST

Beseda 1.— Din, davek posebej. Najmanjši znesek 15 Din

ZAGONETNA SMRT KNEZA KOSTROVA

ROMAN
— No, dobro, pa naj bo, — mu je segel Murzajev po dolgem oklevanju v roko. Rok je točno osem in štirideset ur. Ko poteče ta rok, storim svojo uradno dolžnost.
— Hvala vam. — je dejal knez in stisnil Murzajevu roko. — Te usluge vam ne bom nikoli pozabil in vse življenje vam bom hvaležen za njo kot zvest prijatelj. Še eno vprašanje, — se je spomnil — ali morem verjeti, da zakonca Rybakova ta čas nikomur ne bosta izdala te tajne?
— O tem ste lahko prepričani, za oba jamčim jaz.
— A zdaj, Ivan Grigorjevič, oprostite, toda moram se posloviti. Bodite tako prijazni in pustite me samega z njo.
— Ne, Oleg Kirilovič, tega nikar ne zahtevajte od mene. Bojim se za vas. Malo prej sem bil priča vašega živčnega napada, ko ste izgubili oblast nad seboj. Ne bojim se za njo, temveč za vas.
— Ne bojte se! — je odgovoril Oleg Kirilovič mirno. — naj bo že kakršnakoli, končno je samo ženska. Nikoli bi si ne dovolil položiti roke na žensko, pa naj bi se zgodilo karkoli. Pogovor z njo mi bo lažji med štirimti očmi.
— In vendar bi želel, da bi bil za vsak slučaj

v bližini, če že ne morem prisostvovati vajinemu razgovoru, — je vztrajal Murzajev na svojem. — Če jamčite zase, ne morete jamčiti za njo, da ji ne šinila v glavo misel, odstraniti še brata kot nevarno pričo.
— O nji imam še slabše mnenje od vas, — je odgovoril knez. — Po mojem mnenju je zmožna najgusnejših dejanj — nasuti strupa v jed, insecinirati samomor, odstraniti sledove, ne bo se pa drznila storiti kaj neposrednega, kar bi jo razkrinkalo. Sicer pa bo razumela, da je nisem razkrinkal sam, temveč, da je tu še nekdo drugi, ki ima v rokah nepobitne dokaze proti nji. Prosim, ne nasprotujtem temu, da bi ostali v sosednji sobi. To bo celo prikladnejše. Nočem preveč mučiti vaše vesti, zato vam prepuštam pravico, da lahko prekršite objubo po tem, kar boste slišali v sosednji sobi.
Murzajev je odšel v knezov kabinet. Tam je sedel v naslonjač pri vratih, ki jih je pustil priprta, samo z zaveso jih je zagnil. Kmalu je zaslišal, kako je knez pozvonil, rekoč:
— Naj pride gospodična Maharadzevova!
XXI.
— Oprostite, dragi knez, da prihajam tako pozno, — je dejala Ariadna Georgijevna že na pragu z milim, dobrodušnim nasmehom. — Dovolite, da vam pojasnam... kje sem se zakasnila. Danes je nedeljek, torej dan, ko je bil umorjen moj ljubljenci, nepozabni knez Vsevolod. — je jela lagati. — Oprostite, toda kadarkoli spregovorim o tej smrti, vedno se mi začne tresti glas in solze mi silijo v

oči. Na policiji menda vsi z dobrodušnim Ivanom Grigorjevičem vred spe. Krutega morilca namreč še vedno niso izsledili...
— Slišal sem pa, da so mu že za petami, — jo je prekinil knez. — Ponedeljek ste omenili?
— Da so mu že za petami? Kdo je morilec? Ali imajo tehtne dokaze? Kakšne? — so se vsipala vprašanja Ariadne Georgijevne.
— Ničesar ne vem. Zdi se, da je v tem nekaj romantičnega. Murzajev je bil sam presenečen. Torej kaj vas je zadržalo?
— Vsak ponedeljek dam brati zadržnico za kneza Vsevoloda. Danes je pa moral duhovnik k nekemu z zadnjo popotnico in zato sem se tako dolgo zadržala. Sicer bo pa za portretiranje že pretemno, kajne?
— Nekam preveč se zanimate za usodo mojega brata v nebeškem kraljestvu, — se je nasmehnil Oleg Kirilovič zagonetno. — Da, danes res ne bo kazalo nadaljevati portretiranje. Raje pokramljava.
— Takemu človeku, kakor je bil vaš brat, je rajt tudi brez molitev odprt. Ne molim samo zanj, temveč tudi za to, da bi si olajšala gorje. Razen tega pa prosim boga — morda to sploh ni krščansko, — da bi kazoval morilca, ker je segel po življenju našega kneza, ki je bil znan daleč na okrog kot dober in plemenit mož.
— Ne vem, zakaj se mi zdi, da bo bog kmalu uslišal vašo molitev. Toda nikar ne obujava več spominov na ta žalostni, strašni dogodke... Ze davno sem vas hotel vprašati kako vam je uga-

jal rob in obleka, ki sem vam jo poslal na bratovo željo iz Petrograda?
— Zelo, bila sem vsa navdušena nad njo.
— In kako je pristojal obleki?
— Nisem ga še dala priti.
— Tako, a meni je povedala neka dama, ki ji dela obleke ista šivilja kakor vam, da je videla rob že priti in da ji je zelo ugajal.
— Torej to vendarle ni ostalo prikrito? — se je zasmejala Ariadna Georgijevna mirno. — Res je, rob je priti in obleka gotova, toda obleka je ne bom nikoli, ker bi bila morala prviti nastopiti v nji v družbi na dan najine zaroke.
— In to bi se bilo moralo zgoditi na svečanosti pri Celinskih, kaj ne?
— Da. Ko mi je pa pokojni Vsevolod sporočil, da se te svečanosti ne bo udeležil zaradi boleznih v vratu, sem takoj obleka drugo obleko.
— Nekdo mi je pa povedal, da ste ga tam pričakovali in da samo zato niste plesali tretjega kola kadrilje. Kje pa imate tisto obleko?
— Kako to, kje? Doma v omari, seveda.
— Ali imate zaklenjeno?
— Kaj pa je danes z vami, Oleg Kirilovič? Zakaj se tako zelo zanimate za mojo garderobo? Seveda imam obleko doma zaklenjeno v omari. Toda to je stvar moje kornice.
— Človek se včasih nehoté zanima za okus in celo za malenkosti tistega, ki mu je za. patičen. V življenju ženske, posebno če je lepa, ne igra vprašanje njenih oblek zadnje vloge. Davi, ko sem se vzrehal med gledalci, kjer cvete mnogo novih rož, sem se spomnil na vas. Ali ljubite obhale?

KATERA IZMED VAS ŽELI IZGLEDATI MLADA?

Senzacionalna iznajdba s pomočjo katere IZGINJAJO GUBE
Za vsa 50 let lahko izgledate kakor da imate samo 35 let.
Nov dragocen ekstrakt kožnih celic — ravno tak kakor vitalni elementi v koži zdravega mladega dekleta.
Odkril ga je znameniti profesor dunajskega vsehšišča, ki ga je pridobil iz skrbno izbranih mladih živali. Ta ekstrakt, imenovan »Biocel«, je zdaj v rožnati hrani za kožo Tokalon. Uporabljajte jo vsak večer. V vsakem trenutku Vašega življenja. Npr. pri POIZKUS! spanja bo Vaša koža arkala te vitalne elemente. Vsako jutro, ko se zbudite, je Vaša koža jamešča, svežje, bolj gladka — mlajša. Čez dan uporabljajte belo, nemastno kremo Tokalon. S to preprosto nego lepota lahko vsaka žena doseže, da bo videti za deset let mlajša, ter lahko dobi čudovito kožo in poit, e kakršno bi se mogla ponahati vsaka mladenka. S hranami za kožo Tokalon so uspešni učinki vsakega za jarnosti, ali na se denar vrne.

Makulturni papir

proda
uprava »Slovenskega Naroda«
Ljubljana, Knaflijeva ulica šte. 5

NARODNA TISKARNA LJUBLJANA

IZVAJENA S
»PREPROSTE IN NAJFINEJŠE«